WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 273. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го ЛИСТОПАДА 1951. No. 273. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 23, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ДВА СТЕЙТИ ПОБОРЮЮТЬ ЗЛОЧИН В НЮЙОРСЬКІМ ПОРТІ

Ню Йорк, 20 листопада. — Губернатор стейту Ню Йорк Тамес Е. Дюї і губернатор стейту Ню Джерзі Алфред Е. Дрісколл відбули спільну конференцію в справі боротьби з злочинами на водному фронті, тобто в пристані міста Ню Йорку, яка сягає через ріку Гудсон до стейту Ню Джерзі. Це перший раз в історії влада обох стейтів прийшла до висновку, що на їхній території знайшли своє пристановище злочинні підпільні організації, що паралізують правильний рух в головнім порті цілої Америки. Губ. Дюї схарактеризував це як „ракетирство, зорганізований злочин і терористичні способи, які, упродовж п'ятьдесяти років, завдають великої шкоди пристаням Ню Йорку". По нюйорськім боці існує стейтова комісія для боротьби з злочинами під головуванням Джозефа Проскауера. Вона має тепер бути посилена додатковими членами. Коли недавно вибух незаконний, бо не апробований юнією страйк частини прибережних робітників, громадський дво-стейтовий комітет проти злочину, очолюваний колишнім амбасадором Спруйлом Браденом, прослідивши справу, заявив, що тут не можна нічого вдіяти без співпраці влади обидвох сусідних стейтів. Треба здогадуватися, що теперішнє порозуміння між двома стейтовими губернаторами — це наслідок громадської акції.

НЕ БУДЕ СТРАЙКУ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ КРОВ'ЯНІЙ ПЛЯЗМІ

Филаделфуя. — Працівники в лябораторії підприємства перерібки кров'яної плязми Шарп енд Догме, положеного на окраїнах міста, одноголосно вирішили прийняти формулу згоди, випрацьовану федеральними посередниками у Вашинґтоні і цим усунуто загрозу страйку, який міг припинити у великій мірі дальшу перерібку і постачання плязми для збройних сил в Кореї. Страйк був би закрив також фабрику фармацевтичних виробів під Филаделфією в місцевості Ґленолден. Поки у Вашинґтоні прийшло до згоди, ведено переговори 16 годин безупину. Посередники звертали увагу, що влада не допустить до страйку, бо він може мати жахливі наслідки для поранених у Корейській війні.

СУД ЗВІЛЬНИВ „МИРОВИЙ ЦЕНТЕР"

Вашинґтон. — Уряд програв процес проти організації, що назвала себе „Осередок Мирової Інформації", коли федеральний окружний суддя Метю Ф. МекҐвайер проголосив присуд, яким звільнив п'ять підсудних від вини й кари. Як мотиви увільнення подав суддя брак доказу, наче б Осередок Мирової Інформації" мав щось спільне з комуністичним мировим закликом, оголошеним у Стокгольмі. Коли такого зв'язку не доказано, то відпадає потреба вважати осередок за чужинного аґента, який мав би себе зареєструвати як такий в департаменті справедливости, твердив суддя. Осередок має пристановище під ч. 799 Бродвей, в Ню Йорку. Головою його записаний д-р В. Е. Б. Дюбойс, 83-річний виховник і автор.

РАДА СТАБІЛІЗАЦІЇ ЗА АКОРДОВУ РОБОТУ

Вашинґтон. — Рада Стабілізації Платень оголосила одобрення політики акордової роботи й інших способів заохоти для видайности продукції. Це сталося на прохання підприємців, які від часу заведення контролі цін не могли в багатьох випадках установити ключа для виміру платні. Одначе рада не підтримує повної засади платні від штуки, а буде розглядати цю справу в кожному випадку зокрема. Багато робітничих провідників проти акордової праці, бо вона дає підприємцям підставу для запровадження системи „приспішування".

ТРУМАН ЗА ВИКЛЮЧЕННЯ КРИТИКИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У ПАРТІЙНІЙ ПОЛІТИЦІ

Вашинґтон. — Президент Труман перервав свої малі вакації у Флориді, приїхав до столиці і тут виголосив партійну промову на зібранні Жіночого Краєвого Демократичного Клюбу. Головне вістря промови було звернене проти провідників Республіканської партії, які вже готуються до виборів в наступному році і для підтримки своїх кандидатів роблять спроби викривати хиби в Демократичної партії, яка залишається при федеральній владі впродовж двадцяти років. У своїй промові Труман вийшов з закидом проти республіканців, що вони склали великі гроші на „брудний фонд", щоб обкидати болотом Демократичну теперішню адміністрацію, за її ну партію, а в першу чергу за уявні промахи в закордонній політиці. Президент остеріг республіканців перед такою тактикою, заповідаючи, що вони зазнають повної поразки, коли виберуть своїм кандидатом сен. Роберта А. Тефта, який саме зосереджує передвиборчу кампанію на критику закордонної політики президента Трумана й його партії. Президент попереджає, що Демократична партія буде воювати і вийде переможно так, як це сталося при останніх виборах. Критики оцінюють промову Трумана як жест в сторону ген. Айзенгавера, який, як можна здогадуватися, не порушуватиме закордонних справ, якби він став кандидатом Республиканської партії в 1952 р.

В АМЕРИЦІ

● **З нагоди Різдва Майкел Квіл,** голова юнії транспортових робітників у Ню Йорку хоче дати дарунок членам юнії. Він заповів страйк за підвишку плати в переконанні, що компанія мусить згодитися на підвишку, бо населення не зможе дістатися до крамниць, коли б вибух страйк. Компанії заповіли, що цим разом не поступляться.

● **Аргентінський незалежний щоденник „Пренса",** сконфіскований урядом Перона на підставі окремого закону, почав виходити наново як орган робітничої юнії, вірної урядові. У вступній статті сказано, що „нова Пренса буде голосом правди, а не брехні".

● **„Нісенітницею" назвав департамент стейту нову совєтську ноту** з протестом проти „порушення угоди в справі Трієсту", як сказано в ноті. Америка каже, що в цьому закиді нема нічого нового, а крім того не було жадного порушення умови.

● **Стейт Ню Йорк накопичує медичні припаси** для цивільної оборони. Досі призначено на закупи медицини $10,300,000.

● **Звільнено з військової служби** і віддано під військовий суд капраля жіночого відділу Вак Францес Менусан. Причини звільнення не оголошено.

● **Десять мільйонів податків від спадщини** вартістю в шіснадцять з половиною мільйонів стягнула федеральна й стейтова влада. Спадщину залишив у Скрентоні Чарлс С. Вулворт, співосновник підприємства, що продавало колись товари виключно по десять і п'ять центів.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ПЕРЕРВАВ ВІДПУСТКУ в Кій Вест на Флориді та вернувся на один день до столиці, щоб виголосити промову на зібранні Жіночих Демократичних Клюбів. Між тими, що вітали президента на аеродромі у Вашинґтоні, був й малий „кавбой" Ричард Фіні, син урядника Білого Дому.

БРИТАНІЯ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА АМЕРИКАНСЬКОГО КОМАНДАНТА НА АТЛАНТИКУ

Рим. — Військовий Комітет Організації Північно-Атлантійського Пакту узгіднив одну з найтрудніших справ, яка стояла ще перед цею організацією, дававши британську згоду на те, щоб головним командантом аліянтських воєнно-морських збройних сил на Північному Атлантику був американець. Комітет відбув вчора свої перші наради, в підготовці до конференції Північно-Атлантійської Ради, що має початися тут в найближчу суботу. — Британію репрезентував на вчорашніх нарадах Комітету сер Джан Слессор, шеф штабу британської авіяції, й він відкликав дотеперішні британські застереження проти того, щоб командантом на Атлантику був американець. — Справа цього командування, до якого початково мала амбіцію сама Британія, буде остаточно вирішена на конференції Ради. Військовий Комітет тепер погодився, що головним командантом на Атлянтику був американський адмірал, з тим, що його першим заступником буде англієць, який рівночасно командуватиме аліянтськими воєнно-морськими збройними силами на Північному морі та на Англійському каналі. — Вже першого дня однодушно вирішено вісім справ з усіх 13, що є на порядку нарад. В суботу тут почнеться конференція Атлантійської Ради, на якій цим разом матимуть своїх представників вже теж Туреччина і Греція.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДТРИМУЄ КЕННАНА НА ДИПЛОМАТИЧНИЙ ПОСТ В МОСКВІ

Вашинґтон. — Президент Труман, при нагоді приїзду до столиці з зимових вакацій на Флориді, заявив, що Джордж Ф. Кеннан це один з найбільших експертів у російських справах і тому він взяв до уваги його призначення як амбасадора до Росії. Заява президента викликала сумніви, чи Росія згодиться на його особу тому, що Кеннан—це творець теперішньої американської політики „стримування" комуністів. Звичайно, поки якийсь амбасадор має бути призначений, посилається наперед ноту до держави, щоб вона не була заскочена і могла від себе простудіювати минуле кандидата. Досі Росія не відкинула ані раз американського кандидата, одначе в теперішньому випадку може змінити свій погляд. Перед виїздом до Флориди, Труман повідомив про свою розмову з секретарем стейту Дійном Ачесоном в справі призначення Кеннана. При цій нагоді президент сказав, що новим амбасадором до Туреччини має бути призначений асистент секретаря стейту Джордж Мек Гі.

ЮВІЛЕЙ ЖІНОЧОГО ВІДДІЛУ УНС В КЛІВЛЕНДІ

Минулої неділі, 18-го листопада, Сестрицтво Прсв. Діви Марії, 112 відділ Українського Народного Союзу, найбільший жіночий відділ цеї організації, обходило врочисто 40-літній ювілей свого існування. З цеї нагоди відбулася святочна Академія, в програму якої входили виступи-промови голови Відділу п-ні Е. Лялюк, колишньої довголітньої секретарки п. Габрівської, о. декана Д. Греська, головного радного УНС Д. Шмаґали та адв. О. Малицького. Ювілейну доповідь виголосив голова Українського Народного Союзу Дмитро Галичин. В мистецькій програмі виступив церковний хор під управою О. Садовського, як теж були деклямації і танки. По концерті відбувся бенкет, на якому — не зважаючи на страшні сніговії — було присутніх понад 200 осіб. Інтересно згадати, що функцію фінансової і рекордової секретарок цього Відділу сповняють вже тут народжені громадянки пп-ні Розалія Купчик і Марія Федак. З нагоди Ювілею зложено дрібними пожертвами дол. 85 на цілі УККомітету.

Другого дня, з нагоди побуту в Клівленді голови УНС Д. Галичина, відбулися організаційні збори місцевих відділів, що їх відкрив і ними проводив головний радний УНС, Дмитро Шмаґала. На нарадах були заступлені всі місцеві відділи. У висліді нарад відділи УНСоюзу в Клівленді зобов'язалися повести свою організаційну працю так, щоб до кінця року здобути для УНСоюзу щонайменше 200 нових членів, бо стільки ще бракує, щоб загальну кількість членства УНСоюзу в Клівленді заокруглити числом 3,000.

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПОТВЕРДЖУЄ ФАКТИ КОМУНІСТИЧНОГО НАРОДОВБИВСТВА

Токіо, 21. листопада. — Ген. Метью Ріджвей, аліянтський головний командувач на Далекому Сході, потвердив вчора офіціяльно факти комуністичного народовбивства в Кореї, заявляючи, що комуністи вбили правдоподібно 6,000 полонених американських вояків, хоча аліянти мають конкретні докази тільки на 365 таких випадків вбивства. У воєнних комунікатах подано, що ці вояки „пропали в акції". Ген. Ріджвей склав свою заяву у зв'язку з повідомленням головного слідчого в справах воєнних злочинів при штабі Восьмої Армії, полк. Генлі, який твердить, що китайські комуністи впродовж одного року вбили щонайменше 2,500 американських воєнних полонених та що раніше понад — 3,600 американських полонених вбили північно-корейські комуністи. Полк. Генлі рівночасно заявив, що червоні вбили в Кореї понад чверть мільйона цивільних корейців. Повідомлення полк. Генлі викликало велике хвилювання не тільки в Америці, але й в цілому вільному світі. Ген. Ріджвей, говорячи про доказане вбивство комуністами 365 американських полонених, заявив рівночасно про „наявність поважних доказів на виправдання припущень про варварське вбивство більше ніж 6,000 американських полонених вояків". Він рівночасно повідомив, що ці доказані випадки варварського вбивства американських полонених включені вже в повідомлення департаменту оборони про загальні американські втрати в Кореї, які по день 14-го листопада виносили 16,805 вбитими. Ген. Ріджвей не залишив жадного сумніву, що полк. Генлі має найкращі повідомлення про випадки воєнних злочинів в Кореї, бо він ці злочини безпосередньо прослідкує. Аліянтський командант рівночасно заявив, що докази на 365 вбитих комуністами американських полонених це їхні трупи, 254 з яких зідентифіковано та повідомлено їхні родини, що вони „згинули в акції". Американська публічна опінія недвозначно домагається повного вияснення цих страшних злочинів комуністичного варварства в Кореї. Справа, правдоподібно, буде предметом нарад на відновленій в січні сесії Конґресу Злучених Держав.

АЛІЯНТИ ПОБОЮЮТЬСЯ КОМУНІСТИЧНОГО ПІДСТУПУ В КОРЕЇ

Токіо, 21. листопада. — Аліянтські і комуністичні мирові делегати мають зустрітися в Панмунджом сьогодні в 1-ій годині пополудні й тоді аліянти дістануть комуністичну відповідь на їхні пропозиції щодо перемир'я, в яких аліянти погодилися на комуністичне домагання, щоби демаркаційна лінія була встановлена вже тепер, але додали до цього передумову, що тільки у випадку, — якщо інші передумови перемир'я будуть устійнені впродовж найближчих 30 днів. В цій хвилині ще не відомо, яка буде комуністична відповідь. Проте, комуністична радіостанція в Пейпіні передала коментар, що при „спільній добрій волі" впродовж 30 днів можна б устійнити всі передумови перемир'я і тим самим успішно закінчити теперішні переговори. З цеї заяви робиться висновок, що комуністи вже рішилися прийняти аліянтські пропозиції, або щонайменше висунути — для збереження престижу — подібні свої, щоб їх прийняли аліянти. Тим самим існує велика можливість, що в найближчих днях настануть в Кореї основні зміни і це викликує в аліянтських колах нові і цілком оправдані підозріння. Діло в тому, що комуністи зачали агресію і її продовжували, не рахуючись ані зі своїми втратами, ані з жадними іншими обставинами, а всі їхні „мирні заходи" мали досі виключно підступний характер. Аліянти побоюються, що комуністи могли прийти до переконання, що впродовж запропонованих аліянтами 30 днів можна не так обговорити справу миру, як радше розбудувати свої сили на фронті до тої міри, щоб могти почати новий генеральний наступ та остаточно захопити цілу Корею. В кожному разі, комуністи заповіли вже, що сьогодні вони дадуть загальну і повну відповідь на аліянтські пропозиції й щойно тоді можна буде робити конкретні висновки. З аліянтського боку натякається, що прийняття комуністами аліянтських пропозицій не означає повного припинення воєнної акції на фронті й аліянти, звичайно, не перестануть інтересуватися тим, що дістьcя поза комуністичним фронтом, щоб приготовитись на випадок, коли б комуністи справді хотіли розбудувати свою силу та приготовити її до нової агресії.

БРИТАНЦІ ЕВАКУУЮТЬ ІЗМАЇЛІЮ

Каїро, Єгипет. — Командант британських військ в зоні Суезького каналу, ген. — сер Джордж Ерскін, повідомив вчора єгипетський уряд, що він почав евакуацію британських родин з міста Ізмаїлі та що ця евакуація буде закінчена — впродовж найближчих чотирьох або п'ятьох днів. В Ізмаїлі жило кількасот британських родин, головно приналежних до старшин і вояків в службі в Суезі. Єгипетський уряд рівночасно повідомив, що він одержав від британського команданта запевнення, що після евакуації цивільних англійців з Ізмаїлі, з цього міста будуть відкликані теж всі британські військові.

ФРАНЦІЯ ПОТРЕБУЄ ФОНДІВ ДЛЯ ЗЛАГОДЖЕННЯ КРИЗИ

Вашинґтон. — Злучені Держави переговорюють з европейськими союзниками над приділом $950,000,000, призначеним на економічну допомогу. Справа стала пекуча з уваги на політично-військову кризу у Франції. Переговори почалися вже шість тижнів тому з шістьма країнами. Тепер стає ясно, що сума $950,000,000 ухвалена Конґресом не вистачальна на задоволення потреб, зв'язаних з розбудовою господарства й військової сили. Крім того сума 950 мільйонів це насправді залишок більшої суми, а саме більйон і 22 мільйони, які були ухвалені Конґресом, з яких одначе частина пішла на адміністраційні видатки. Франція опинилася несподівано в фінансовій кризі і вона потребує нагло коло $200,000,000, а тут і Великобританія простягає руки за допомогою, яка стала пекучою після перемоги Черчила.

ВИНАЙШЛИ ШТУЧНЕ МОЛОКО ДЛЯ ГОДІВЛІ ХУДОБИ

Ню Йорк. — Одна хемічна компанія в Бруклині оголосила, що винайшла синтетичне молоко і пустила його на ринок як засіб для годівлі поросят. Якщо б фармери прийняли цей продукт, то він може причинитися до зменшення загибелі малих поросят, більшої продукції свиней і збільшення кількости м'яса в Америці. Гербарт Е. Лутер, який працює як експерт в підприємстві Чарлса Пфіцера, заявив, що він уже вигодував 500 поросят новим способом. Головний складник у синтетичнім молоці це террамисина, яка вбиває бактерії, що поширюють заразливі недуги серед поросят і сприяє їх швидкому зросту. Штучна годівля худоби й поросят — це не новина в Америці, одначе новий винахід дешевший і його можна постачати стільки, скільки треба.

● **Страх — це найбільша небезпека для миру,** твердив секретар внутрішніх справ Оскар Л. Чапман у промові на річнім зібранні університету Єшіва, в готелі Астор у Ню Йорку. „Якщо нами заволодіє страх, тоді ми підозріваємо кожного і ненавидимо кожного, хто думає інакше від нас" — пригакував промовець.

В ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ ЗГИНУЛО 2,640,000 НІМЕЦЬКИХ ВОЯКІВ

Берлін. Офіціяльне німецьке Інформаційне Бюро Воєнних Втрат і Полонених повідомляє, що втрати німецьких збройних сил в другій світовій війні виносили 2,640,000 вояків тільки вбитими, не враховуючи в це жадних категорій поранених і покалічених, як теж не враховуючи смертних випадків між цивільним населенням. Крім того відомо, що 120,000 колишніх німецьких вояків ще є в полоні в Совєтському Союзі, хоча совєтський уряд твердить, що він задержав тільки 13,500 полонених, підозрілих у воєнних злочинах.

БОЛЬШЕВИКИ ОБСТРІЛЮВАЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК НА БАЛКАНАХ

Београд, 21 листопада. Місцева американська амбасада повідомляє про загибель американського військового літака, що віз дипломатичний вантаж та який був обстрілюваний мадярськими і румунськими прикордонниками минулого понеділка. На літаку було чотири особи військової залоги. Подробиці з югославських джерел виявляють, що літак, який був в дорозі з Мюнхену до Білгороду, був відхилився на яких 40 до 200 миль від свого звичайного шляху, наближаючись до мадярського і румунського кордонів, де й був обстрілюваний прикордонними сторожами. Американська амбасада в Білгороді мала радіоповідомлення ще з самого літака про ці випадки обстрілу, але в них нічого не говорилося про будь-які пошкодження. В повідомленні амбасади висувається здогад, що залога літака могла цілком збитися з дороги, взявши ріку Драву, що пливе близько мадярського і румунського кордонів, за ріку Саву, що відзначує повітряний коридор до Білгороду. Американські, британські та італійські літаки почали негайно основну акцію розшуку за втраченим літаком. Югославський уряд вважає, що літак міг бути збитий на румунській території.

В СВІТІ

● **На корейському фронті** аліянтські війська здобули вчора цілу низку перемог, захоплюючи в районі Кумсонґ понад дві милі ворожої території.

● **Британські лейбуристські** представники в парляменті виявили свої побоювання, що дальше закріплення британсько-американської співпраці, до якої змагає консервативний уряд прем'єра Черчила, може втягнути Британію в американсько-совєтську війну.

● **Французький парлямент** більшістю 246 голосів проти 228, отже більшістю 18 голосів, ухвалив вчора заяву довіря урядові прем'єра Плевена.

● **Німецький канцлер** д-р Аденауер прибув до Парижа, де відбуде наради з міністрами закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції в справі контрактового мирового договору.

● **Іранський амбасадор** до Вашинґтону, Насроллаг Ентезам, що тепер перебуває на сесії Генеральної Асамблеї ОН в Парижі, повідомив, що іранський прем'єр Моссадех мав запропонувати Британії за посередництвом державного департаменту у Вашинґтоні новий плян для полагодження англо-іранського нафтового конфлікту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІОНЕРСЬКА ПРАЦЯ

Кожна піонерська праця має дві головні прикмети: вона дуже важка і початково вона дуже мало відома. Таку піонерську працю в українській справі продовжує сьогодні Український Конґресовий Комітет. Підкреслюємо слово „продовжує", бо ця праця, з усіми познаками піонерства, практично почалася з приїздом першого свідомого українця на американський континент.

Український Конґресовий Комітет не може жалітися на брак популярности. Його знають і він має свій авторитет дома і закордоном. Але його знається завжди у відповідному — так мовити б — насвітленні, подиктованому особистим чи гуртовим підходом та становищем до тої центральної репрезентації американських українців. Часом зустрічається людей, які дають УКК вказівки, ставлять передумови і вже найбільше критикують. В цій країні це вільно і навіть побажано. Справедлива критика і слушні завваги завжди знайдуть тут податливий ґрунт. Несправедливі і безпідставні закиди, деструктивітизм і кидання колод під ноги обернуться в своєму остаточному результаті проти тих, від яких вони походять.

В чому піонерський характер праці УККомітету? Ми часто говоримо про „велику конюнктуру", яка заіснувала тепер в Америці для української справи. Це правда. Але ця конюнктуральність має приблизно таке значення, як перли на дні моря, які щойно знайдені і видобуті важким трудом на поверхню мають свою практичну вартість. В Америці є тепер конюнктура для справи українського визволення, але є теж проти-конюнктура і є цілий комлекс всіляких відомих і невідомих труднощів. Наш загал бачить цю конюнктуру дуже часто щойно тоді, як її виявлено великим трудом УККомітету, чи другої нашої централі, ЗУАДКомітету. Для прикладу можна б навести багато фактів, але вистачить згадати тільки деякі з них.

На перерваній недавно сесії Конґрес Злучених Держав ухвалив „Акт Взаємної Безпеки", на підставі якого признається 100,000,000 долярів на посередню або безпосередню допомогу визвольним рухам поневолених Москвою народів. Цей Акт був ухвалений Конґресом на підставі резолюції репрезентанта Чарлза Керстена з Вискансин про заяву приязні американського народу до народів, поневолених Совєтською Росією й про бажання причинитись до їх звільнення. Ця резолюція це небуденне досягнення українського й інших поневолених народів, але мало хто знає, яку рішальну ролю відіграв УККомітет, зокрема його голова проф. Лев Добрянський, в підготовці і внесенні тої резолюції.

Інший приклад: На недавній українській проти-совєтській маніфестації в Ню Йорку виступив голова Республіканської партії двох визначних вчених, член урядової ДП Комісії та інші американські представники. Не виступив ніхто зі сенаторів, бо день 11-го листопада це День Перемир'я і кожний або щонайменше більшість із сенаторів мають замовлені виступи вже надовго перед тим, заки українці плянують свої маніфестації. Проте, заходи, щоб дістати згоду сенатора на виступ УККомітету інтензивно робить. В таких заходах щонайменше десяток сенаторів докладно довідається про українську справу та її міжнародні вигляди і її значення для американської оборони.

Ще інший приклад: В американській пресі, в журналах та в радіо щораз частіше трапляються інформації про український нарід та його змагання. Візьмімо для прикладу — столичний „Ди Івнінґ Стар" з 30-го жовтня, в якому надрукована велика стаття Белмонта Феріса про те, „Як Україна була втрачена в користь комунізму". В іншій столичній газеті знову довша інформація про українські змагання і його потреби. Але мало хто знає, що за тими статтями та інформаціями криються не тільки джерела, але часто й особисті інтервенції УККомітету.

Праця УККомітету, зокрема та праця на урядовому та політичному американському терені, є того роду, що не бажає реклями та у великій своїй частині залишається в тіні, як і кожна піонерська праця. Щойно з часом, завершивши свій певний етап, вона промовляє тим голосніше і з тим більшою силою, бо промовляє довершеними фактами і досягненими успіхами.

ОСТОРОГА НА ЧАСІ

Кінець минулого тижня в американськім громадськім житті позначився двома важливими осторогами на адресу громадянства: одна від судді і друга від єпископату Католицької Церкви. Обидві остороги мають інший характер, одначе спільну ціль: рятунок країни від внутрішнього ворога в час, коли ззовні вона загрожена варварами і бореться за життя.

Недавній незаконний страйк однієї частини робітників в нюйоркському порті остаточно приневолив владу зробити якийсь рішальний крок, щоб запобігти ще більшому нещастю з майбутності. Підґрунтя таких страйків, що охоплюють великі портові міста з шкодою для цілої країни, виявив суддя Семюел Лібовіц. Суддя закликав судейську лаву зосередити свою увагу на „зловлення великої риби в каламутних ставах водяного фронту", бо та „велика риба" через своїх „фізично сильних прислужників і людей з ножем у руках вживає своєї влади для задавлення як підприємців так і робітників".

Цю „велику рибу" представив суддя як „кольосальний злочинний трест", очолюваний нечесними розбишаками, які своїми жертвами вважають промисловців, робітників і юнії і їх використують „добірними способами кримінального діяння". Ці способи: хабарництво, забирання частини платні, шантаж, накидування позички, чорна торгівля наркотиками, систематичне викрадання товарів на мільйони долярів і звертання частини платні завідателеві — такі способи застосовують ці злочинці. Тільки в однім причалі шкода з викрадання товарів досягла суми 300,000 долярів впродовж одного року — пригадав суддя.

Схарактеризувавши прикладами злочин у прибережних причалах, суддя закликав слідчу лаву, щоб вона виявила „чому чесний портовий робітник мусить попадати в залежність від позичкових спекулянтів і здеморалізованих робітничих верховодів, коли хоче дістати дозвіл на працю, з якої ледве може вижити". Далі судейська лава повинна розслідити окремі убивства, побої, нищення власности, заликування і загальний терроризм, який там став буденною подією. При цім суддя висловив одну осторогу: не займатися внутрішніми стосунками робітничих юній, тільки поведінкою юнійних представників, наскільки ця поведінка вказує на ламання закону.

Ці відносини, з'ясовані суддею, перед слідчою лавою, стануть зрозумілими для загалу щойно тоді, коли слідство буде скінчене і буде виготовлений акт обвинувачення. Одначе загальне враження з заклику судді зостанеться незатерте: це ціла безодня злочину, розгалуженого серед підприємців і робітників та робітничих юній у нюйоркськім порті, отже на самім „дні життя".

Іншу картину, як не самого злочину, то відносин, які дають підставу до толерування зорганізованого злочину і його доповнення, витягнули на денне світло католицькі американські єпископи, які радили у Вашинґтоні три дні як екзекутивна рада Краєвої Католицької Конференції Добродійности. Вони ухвалили резолюцію з осторогою, що Злученим Державам загрожує небезпека занепаду й розкладу, подібного до того, в якому 1,500 років тому опинилася могутня римська імперія. В резолюції цей стан описаний словами св. Августина. Він, як кажуть єпископи, нагадує теперішній моральний стан Америки. Цей стан виявляється в змаганні до матеріяльного добробуту, без уваги на моральний розклад. Серед такого стану в колишній римській імперії панувала засада: „Хай закони охороняють власність і маєток, а залишать на боці моральність людини... Хай відбуваються бенкети й нічні забави... а коли хто цього не любить, хай вважається прилюдним ворогом".

Пригадавши такий стан в давнім Римі, питаються єпископи: „Чи не таке діється тепер у нас? Чи велика частина нашого громадянства не робить і не говорить те саме? Серед загрози варварства з закордону, чи наша поведінка вказує на свідомість наших громадян, що може вибити остання година для них і для нашої цивілізації? Ми вислали нашу молодь на воєнну виправу в далекі краї, щоб втримати в світі справедливість і волю — одначе у себе дома ми занедбуємо основи справедливости і самий корінь волі".

Дальше подають єпископи зв'язки таких занедбань, а саме: нечесність, очорнювання і знеславлювання характеру особами в прилюднім житті; нехтування законів і справедливости особами, що займаються політикою, кажучи, що „в політиці все дозволене"; використовування людьми, які на такі становища посягають і стараються бути вибраними.

Яка різниця, питають єпископи, між особами, що викрадають гроші в бизнесі з кас на прилавках і людьми, що використовують свої політичні становища для збагачення себе нечесними ділами?

Подібну поведінку — кажуть єпископи — можна завважати серед виховників, бизнесменів, і інших людей в громадськім житті — а всі вони порушують закон Божий і лише в неділю поводяться чесно.

Висновки єпископату такі:

Для всіх людей, на усіх становищах, є один моральний стандарт, а це Божий закон. Щоб придержуватися морального стандарту, людина потребує Божої помочі. Цю поміч може дістати в релігії, яка пригадує людині на незмінні моральні засади.

Великі щоденні газети широко переповіли заклик судді Лібовіца і резолюцію Католицького Єпископату Америки, мабуть йдучи за закликами св. Письма: „Хто має вуха для слухання, хай слухає!"

КЕРЕНЩИНА В ПОХОДІ

(Кореспонденція з Німеччини)

Авґсбурґ, 12. листопада 1951.

Російська еміґрація, яка — за поштовхом і спонукою американсько - російських еміґрантів і їх американських протекторів, що піддержують цю акцію грішми, — заснувала м. і „Союз Освобожденія Народів Россії", А. Ф. Керенського, відбула в днях від 2-го до 7-го листопада знову конференцію, цим разом уже також з представниками 6-ти інших народностей. 2-го листопада запросив Американський Комітет для Визволення Народів Росії, фактично Ісаак Дон Левін, представників СОНР-у та репрезентантів Азарбейджану, Білорусів, Вірменії, Північного Кавказу й Туркестану. 2-го листопада наради розпочались великим бенкетом, що його зорганізував названий Іссак Дон Левін іменем Американського Комітету. У своїй промові при відкритті бенкету він зазначив, що дехто й досі ісповідує ідеї минулого сторіччя, що підтримували диференціяцію, а тепер настала доба інтеґрації і об'єднування у великі комплекси. Промовцем від національних ґруп був грузин Тсінтсадзе, що заперечив думки Левіна і пригадав, що від часів Французької Революції ідеї національного визволення безупинно прямують до свого здійснення. Далі говорив Керенський, який — як звичайно — розвивав теорію російської федерації. Було очевидно, що його промова не зробила на учасників бенкету, крім росіян, ніякого враження.

На другий день відбувались наради: окремо російських ґруп, окремо національних. Час до часу обмінювались своїми постановами, час до часу сходились на спільні наради, що на них пробували узгіднювати свої позиції. На нарадах головував названий грузинський керівник Тсінтсадзе. Керенський запропонував плятформу порозуміння, що прийняло б структуру Союзу Освобожденія Народів Россії. На запит національних ґруп, чи це плятформа остаточна, чи можна її змінити, Керенський заявив, що на таку плятформу зговорились всі російські ґрупи і тому вона остаточна, бо кожна її зміна означала б завернення її назад під обради російських ґруп. Тоді національні групи заявили, що вони ніякому натискові російських ґруп не будуть підлягати і коли предложена плятформа має ультиматичний характер, як компроміс російських ґруп, вони взагалі не будуть її розглядати. Однак Ніколаєвський, що побачив загрозу розбиття всієї конференції, спростував заяву Керенського, та заявив, що предложену Керенським плятформу треба розглядати, як матеріял, а не ультимативне сформулування. Тільки після того представники згаданих національностей розпочали спільні наради, насунувши на них передусім питання про зміну назви: замість „народи Россії" — „народи СССР". Дон Левін пояснив, що СССР викликає серед американців неприємне враження і що американці будуть інтерпретувати таку орґанізацію, як прихильну для Совєтів. Після довгих дискусій стверджено, що нема згоди на спільну назву і тому це питання відкладено на пізніше. Дискутуючи над плятформою СОНР-у, представники національностей вимагали, щоб вставити постанову, щоб до принципового призначення права народів на самовизначення додати постанову про „автоматичне відновлення" держав, які повстали на терені колишньої Росії під час революції. На цьому тлі дійшло знову до повної розбіжности, бо російські ґрупи ніяк не хотіли на це погодитись. Тенденцією російських ґруп було, щоб гратися формулою „самовизначення", не роблючи з неї практичних та обов'язуючих висновків. Мовляв: визнаємо тоді, коли відбудеться плебісцит та установчі збори кожного з народів. Впродовж п'яти днів дискутували всі питання, але до спільного рішення не дійшло. Цю точку відкладено теж на наступне засідання („совещаніе"), що має відбутись у грудні ц. р. Для реалізації тієї наступної наради вибрано комісію із 3-ох росіян і 3-ох представників національних ґруп (Скиртлядзе — грузин, Акбераз — азарбейджанець і Канадбай — туркестанець). Після закінчення нарад у Вісбадені уладжено пресову конференцію, на котрій відчитано декларацію та окремо передано пресі „повідомлення". Текст тієї декларації виглядає так:

„Ми представники п'яти російських політичних орґанізацій, і національно-політичних орґанізацій, що об'єднують в собі азарбейджанців, вірмен, білорусів, грузин, північних кавказців і туркестанців, зібравшись на спільні наради над питанням створення єдиного політичного центру для координації зусиль всіх народів нинішнього СССР в їх боротьбі за визволення від большевицької диктатури і сталінської тиранії, в день роковин захоплення влади большевицькими узурпаторами, урочисто заявляємо: 1) Ми спільні (одностайні) у своєму непримиренному заперечуванні комуністичної диктатури, що її ліквідація повинна відкрити двері для визволення народів, 2) ми одно-

(Закінчення на стороні 3)

М. В. Дольницький.

Останнє кільце в оборонній системі

Про що говорив ген. Д. Айзенгауер під час своїх конференцій з през. Г. Труманом та найвищими чинниками у Вашинґтоні — залишається таємницею. На цю тему появилися в пресі тільки здогади. Деякі журналісти, проте, спіраючись на достовірних інформаціях, намагаються кинути дрібку світла на цю таємницю.

Щодо одного існує повне погодження: ген. Айзенгауер домагався більш ефектовної помочі від Америки в військовому і людському матеріялі. Без сповнення цієї передумови — скріплення військової сили — не може бути мови про успіх його намагань змонтувати сильну оборонну систему в Европі. Якщо б монтування цієї оборонної системи йшло таким темпом, як досі, то немає чого сподіватися, щоб головнокомандувачеві збройних сил членів Атлянтійського договору вдалося виконати його завдання скорше як в 1955 році. Тимчасом час наглить.

На основі зібраних американською розвідкою відомостей, можна сподіватись, що на весну 1952 року СССР буде готовий до сподіваного удару. СССР мобілізує щораз більше число бомбовиків, з яких ні одного не дає в розпорядження своїм сателітам чи червоним військам на корейському фронті. Військові бази з воєнним матеріялом в Европі збільшуються і поширюються з кожним днем. Маси танків готові до маршу на Захід. 100 атомових бомб — до розпорядимости.

Югославія звітувала в ОН в Парижі, що СССР та його сателіти помітно збільшили число дивізій над її кордонами.

Із намаганнями зміцнити оборонну систему Европи, почалися приготування до монтування такої ж системи на Близькому Сході. Останнім кільцем в оборонній системі вільних держав має бути змонтування окремої команди і військової сили на Далекому Сході.

Мотором цих плянів на Далекому Сході, що являється несподіванкою, не є ЗДА, але Філіпіни. Призидент Філіпін Е. Квіріно та міністер закордонних справ цієї нової держави, К. Ромульо, є головними орґанізаторами. Майже 30 місяців ці два державні мужі намагалися переконати Захід, що азійські вільні країни мусять взяти активну участь в оборонній системі проти можливої атаки СССР. ЗДПА, що був вдоволений із двосторонніх договорів з Філіпінами, Австралією, Новою Зеляндією, Японією — врешті дав свою згоду на реалізацію пляну.

Ситуація в Азії доволі небезпечна. Червоний Китай, забезпечений військовим устаткуванням з СССР, використовуючи всі можливі засоби і свою безвичерпну силу в людському матеріялі, не тільки являється головним партнером на фронтах в Кореї, але й посереднім або безпосереднім чинником, що тримає Бірму, Індо-Китай, Маляї, Індонезію в постійному напруженні. В деяких з цих країн йдуть затяжні бої з комуністичними терористами і партизанами. Зовнішня Монґолія і комуністичні ґрупи в Японії та Бірмі підписали формальний договір про допомогу, а СССР взявся вишколювати військові частини з цих країн.

В плянах змонтування азійського оборонного бльоку не зацікавлена, а навіть вороже наставлена Індія, що засліплена своїм бажанням за всяку ціну жити в згоді з червоним Китаєм. Зате Пакістан готовий взяти участь в намаганнях Філіпін. Участь в оборонній системі Азії взяли б Тайланд, Індо-Китай, Маляї, Бірма; важливу ролю в цій системі мав би відіграти уряд Чан-Кай-Шека і Японія. Створена оборонна система вгорі вичислених держав була б успішним забороло́м для імперіялістичних плянів червоних.

Остаточне створення та оформлення Азійського Оборонного Союзу зустрінеться з великими перешкодами. Не тільки червоний Китай і СССР намагатимуться всіми засобами ці пляни Філіпін сторпедувати, вони матимуть немалу опозицію і серед політичних сил країн, які заплановані до участи в оборонній системі Азії. Релігійно - політичний фанатизм відіграватиме і тут немалу, стримуючу, а може і навіть руйнуючу ролю. Не зважаючи на це, життєва конечність наказує цим останнім кільцем завершити оборонну систему проти червоного імперіялізму включивши до неї не тільки Европу, Близький Схід, американські країни, але і Азію, де комунізм зріс в останніх кількох роках до загрожуючих розмірів, і де він вперше збройно почав реалізувати свої намагання над світом.

Микола Очерет.

ПАРТИЗАН

3)

Тоді чекісти розташувались у кімнаті і, просиділи до години ночі, пішли, наказавши учителеві негайно їх повідомити, якщо Партизан знайде знову. Учитель провів їх за ворота, повернувся до дверей свого будинку, гучно відчинив і зачинив двері, але сам до будинку не зайшов, а тихенько вернувсь до воріт і там стояв більш години, прислухуючись, що творилось на вулиці. Нарешті він вийшов з двору і лише за півгодини повернувся назад вже разом із одним із своїх учнів. Залишивши хлопця коло воріт, учитель підійшов до болота і раптом серед ночі голосно прокричав сич. Через хвилину почувся тріск очерету і з болота вийшов Партизан. Разом із учителем він сів на призбі коло хати, а коли почало благословлятись на світ Божий, підійшов до воріт і послав учня наперед. Коли учень пройшов кроків із двісті з двору вийшов учитель, а вже за учителем на віддалі теж двохсот кроків ішов Партизан. Так вони пройшли мости через річку і берегом вийшли до школи. Там Партизан вивів свого коня, забрав зброю, кріпко потиснув руки своїм друзям, скочив у сідло і погладив коня по шиї. Кінь, тихо ступаючи, вийшов на дорогу, що йшла берегом річки, і лише тоді перейшов у біг. За хвилину Партизан разом із конем зник у сутінках світанку. А пізніше стало відомо, що на тому коні з Березані Партизан попав аж до Чернівець, де й жив до 1925 року. Певно він міг би жити там і далі, але туга за батьківщиною погнала його назад у рідний край і вже весною того ж року він влаштовується на станції Кременчук працювати на залізниці. Та долею судилось так, що саме тут його зустрів чекіст Антощенко і видав його до рук Чека.

Весною 1925 року у Полтаві відбулось засідання спеціяльної трійки і Партизана засуджують на 10 років примусової праці в таборах Туркестану. Вирок не був суворий, бо це був час, коли Совєти удавали з себе ліберальних, щоб заманити назад більше еміґрантів. Вони часто випускали прямо на волю тих, що верталися з-за кордону і лише пізніше, через два-три роки ці поворотці тихенько зникали вночі без сліду. Основною виною Партизана, як зазначила постанова спеціяльної трійки, була втеча його за кордон. В постанові ні слова не було згадано про його минулу діяльність на Переяславщині. В кінці червня Партизана посадили до ешелону і по маршруту Харків - Тамбов-Пенза - Саратов - Уральськ-Актюбінськ - Казалінськ — Туркестан направили до Ташкенту. В дорозі він захворів на висипний тиф і вже в Пензі був непритомним. Так проїхав він Саратов і Уральськ і, лише дякуючи турботам інших в'язнів, він ще жив. В Актюбінську начальник ешелона одержав наказ залишити всіх хворих у Казалінському. Але там лікарня була забита хворими з попередніх ешелонів і тому ні одного хворого не прийняли. Тоді начальник ешелона обійшов усі вагони і наказав скинути померлих до трупарні, а разом з ними й тих хворих, що були непритомними. „Добрих робітників з них уже не буде, — заявив начальник, — а в трупарні вони швидше дійдуть і не будуть мучитись". Так Партизан із двома іншими хворими, що теж лежали без пам'яті, були залищені в трупарні двірця. Вночі до них зайшов сторож, щоб пошукати в кишенях померлих, чи нема там чого доброго. І саме в цей час Партизан приходить до свідомости і, коли сторож почав обшукувати його кишені, він сказав йому: „Добрий чоловіче! Коли щось знайдеш у моїх кишенях, то забери те собі, але дай мені напитись води, бо я ще живий!" Сторожеві це, мабуть, було звичним явищем, бо він відтягнув Партизана на бік, глянув на його міцну будову і сказав: „Ти ще може й вичухаєшся, будеш жити, а ті двоє, що ще живими попали сюди, вже задубіли. Чекай трохи, зараз принесу тобі води". Сторож вийшов, а Партизан захотів був стати на ноги, але ледве звівся на коліна та, обпершись руками об долівку, так і задубів, аж поки до трупарні не повернувся сторож з водою. Напоївши Партизана, сторож допоміг йому встати, вивів із трупарні, посадив на тачку і повіз понад залізницею до своєї сторожки. За яку годину сторож спинився і, поклавши одну Партизанову руку собі на плече, повів його до свого сараю. Тут він скинув з Партизана всю одежу і, прославши на сіні простирадло, поклав на нього Партизана, укутав, а сам пішов геть. Через кілька хвилин він знову повернувся з ночвами та відром води і почав вимивати Партизана. Тим часом до сараю зайшла стара жінка і принесла чистий одяг та їжу. Сторож узяв рушника і витер ним насухо Партизана, поміг йому одягти чисту білизну, посадив знову на постіль, а сторожева мати нагодувала його і знову уклала на сіні, тепло закутавши. Проходивши коло нього з два тижні, мати сторожа таки поставила Партизана на ноги.

Коли почала надходити зима, Партизан побачив, що лишатись у сторожа йому не можна: сім'я була велика, а заробіток малий, тож прохарчувати ще й його зимою сторож не зможе. Тому він вирішив зголоситись до Ташкентського відділу Чека. Сторож цьому не заперечував, а навіть допоміг йому улаштуватись на потяг, що йшов на Ташкент. Але в Ташкенті начальник Чека відмовивсь його прийняти, бо за списками Партизан вважався померлим. Разом з тим він не наважився залишати його на волі, тому прийняв Партизана до в'язниці умовно, до одержання відповідного розпорядження з Москви. Певно і в Москві добровільне з'явлення Партизана до в'язниці зробило враження, бо йому дозволено бути в Ташкенті, як вільному поселенцеві, і начальник Ч. К. призначив його сторожем на тюремний баштан. Попрацювавши на баштані два роки, Партизан попадає під амнестію з приводу 10-ліття існування Радянської влади, і строк його кари був скорочений до п'яти років. В літі 28 року він захворів на малярію і осліп на ліве око. Але Бог сотворив його з міцної української кістки, хворобу він переніс, а 1930 року строк його ув'язнення закінчився. Начальник Ташкентського ГПУ, як тепер вже називалась Ч. К., запитує Москву, що далі робити з вільним поселенцем і одержує наказа направити його до Москви.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаґо, Ілл.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО відбулося у нас в неділю дня 4. листопада в Шопен Школі. Була довга але добірна програма. Святочний реферат виголосив Д-р О. Бабій. Він розповів про події 1. листопада 1918 року, про участь в них молоді. Коротко спинився й на помилках, які повстали з непідготованости до нової „Весни Народів". Рома Дзюбинська в декляманції поеми Т. Курпіти „Про, що ж нам думати" розкрила нам цілу трагедію України. Промова, а радше заклик до збірки п. Іващука був задовгий!

Солісти: панове Міський й Ольховий з капелі п. Божика-Китастого мали великий успіх. Хор „Сурма" під орудою п. проф. Плешкевича — проспівав „Віють Прапори", слова Чупринки, муз. Витвицького. В програмі брали ще участь пп. проф. Вілогруд, проф. В. Шуль, Богдан Рубчак і п. Васильовський.

СПОРТОВИЙ КЛЮБ „ЧЕРНИК" з Дітройту відвідав Шікаґо, побачив його і переміг. Клюб носить ім'я славного сотника Федя Черника, що в наступі на Київ разом з Славними Стрільцями полк. Коновальця згинув під Мотовилівкою. — Після змагань в яких шікаґовські „Леви" програли (3:2), відбулося скромне приняття. Гостей з Дітройту.

ІВАН ГОДЯК, фільмовий артист з Голлівуд і його дружина Анна Бекстер надіслали до Союзного Дому в Шікаґо листа такого змісту:

„Джан і я дякуємо членам Вашої президії за ґратуляції й бажання з нагоди народин нашої дочки Катерини. Це було незвичайно гарно з Вашого боку, що Ви про нас згадали. Катерина любить українську музику вже тепер... і буде завжди пишатися родом свого батька." — Підписалась: Ен Бекстер-Годяк.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ буде мати свою філію в Шікаґо, зовсім самостійну одиницю на правах статуту головної централі. Так рішили збори, що їх скликав Комітет Українського Народного Фонду в день 26. жовтня. На зборах були представники українських організацій і знатні українські громадяни платники Народного Фонду. З касового звіту, що його здав п. Сенчишак стверджено, що збирання національного датку йде дуже повільним темпом, хоч вже рік кінчається. Деякі збірщики як п. Ткахук, Сенчишак і ще декількох мають успіхи й досі зібрали 2 тисячі долярів. Загалом досі Шікаґо зібрало тільки 4 тисячі. Це дуже мала сума, порівнюючи її з кількістю українського населення Шікаґо.

З ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ, що відбувається в Америці, що 10 років виходить, що стейт Ілиной мав на 1. квітня 1950 року 8,712,176 населення, отже цей стейт займає четверте місце після Ню Йорку, Пенсилвенії і Тексас. З того числа несповна 2 мільйони людей жили на фармах, а решта в містах.

б.дкихьтчгоКЗсясіша-аои

СЕЗОН НА ПОЛЮВАННЯ спершу на качки, бажанти, куропатви, а потім на олені і дики розвеселив наші фарми і поля та ліси, що досі дрімали в очікуванні зими! У зв'язку з відкриттям сезону, шікаґовське ловецько-рибацьке товариство видeлеґувало найкращих стрільців („крек сквад"), що на чолі з п. Миколою Ткачуком вибирається на олені під канадійську границю. По повороті з ловів відбудеться в „Українській Бесіді" на „Вакаційній Оселі" або на фармі п. Музики, Ловецька Тризна, або по-американськи „Дір Дінер", дохід з якої мав би йти на УКК.

ДЕНЬ СЕНАТОРА ТЕФТА відбувся у нас в п'ятницю дня 3. листопада. На бенкет уряджений в честь сенатора, що старається про номінацію на республіканського кандидата на президента Злучених Держав — т. зв. „Стодоляровий Обід" — прийшло 4000 людей, що заплатили по 100 долярів, й дальших 5500 людей, що не могли прийти на обід, а прийшли лише та заплатили вступ відповідно до своєї вподоби. Чистий дохід — пів мільйона долярів. Це добрий початок для порожньої каси республіканської партії на виборчі видатки, а одночасно скорий спосіб, як здобути фонди на вибори, бо відомо, що збірки за довго тривають.

СОЛОДКИЙ ДЕНЬ був у нас день 20 жовтня. В цей день Комітет Дня покликаний до життя мейором міста роздавав княжі дари для сиротинців, старечих домів і інших інституцій, що опікуються обездоленими людьми. Солодкий День установлено 30 років тому з почину одного багатого громадянина Клівленду, що хотів один день в році відкласти на те, щоб робити людей щасливими! В цей день, що його обходять в цілій Америці закликають людей не грішити а якісь добрі діла творити.

В МІСТІ ҐЕРІ, під боком Шікаґа є греко-католицька парафія, збудована нашими закарпатськими братами, які прибули до Америки русинами й нині ними лишилися. Проте о. Пап був завжди прихильником т. зв. українського курсу політики карпатських русинів. З приходом нової еміґрації витворилася в Ґері нова ситуація. Новоприбулі еміґранти з Карпатської України вже є свідомі українці є серед них такі, що пролили кров за Самостійну Україну. Приїхали й нові люди з Галичини і взагалі з усіх сторін України, разом 152 нових українських родин! Та співжиття там всіх тих людей немає. Як каже святе письмо: „Своя своїх не познаша"! Було би добре, щоб всі ті новоприбулі українці згуртувалися біля цієї одинокої греко-католицької церкви в тій частині стейту Індіяна, вступили там у члени і так впливали на наших русинів. Часом важко це робити, але краще мирно розв'язувати нам між собою свої проблеми — чим ставити справу на вістрю меча.

Справлення помилки треба перевести відносно останньої шікаґовської хроніки. У новинці про дівочий американський пласт має бути 350 тисяч пачок сухарів, а не 350 пачок. Звичайно що 350 пачок легко продати й це не було б жодна „квота" для такої великої скавтової станиці, якою є округ Шікаґо.

Степан Куропась

Філаделфія, Па.

З приводу українських недільних радіопрограм.

Радіо, як ніяка інша установа, має змогу звертатись найбільш безпосередньо до публіки, а вслід за цим є найкращим середником популяризації творів мистецтва, найкращим і наууспішнішим засобом реклями і пропаґанди. Тому з великою радістю привітало українське громадянство Филаделфії і околиці започаткування передач українською мовою через радіовисильню WDAS, які відбуваються систематично кожної неділі о 9. год.

Складання радієвих програм є в загальному нелегкою справою і вимагає попри основне знання тієї ділянки також і деякої практики. Зокрема впровадження реклями до радія ще більше комплікує цю справу.

Треба признати, що автори і виконавці недільних филаделфійських передач в загальному ввесь час стараються поліпшити їх якість. Проте тут і там виникають речі, які належало б змінити згл. усунути, як при плянуванні, так і самому виконуванні програми.

Одною з найважливіших проблем є т. зв. „радієва безперервність". Може в цьому конкретному випадку, де до диспозиції є тільки одна година на тиждень, воно подекуди оправдане, однак мабуть не було б великою втратою, зваживши особливо на різнородність програми, зробити між поодинокими її частинами, що дуже відрізняються характером, кількасекундову перерву, що зменшила б загальний час надавання не більше чим на одну мінуту.

З тією проблемою є дуже тісно пов'язане явище, яке, на жаль, повторяється дуже часто і в інших радіовисильнях, коли після передання одної частини із симфонії чи концерту, часами навіть обтявши і з того „з браку часу" кількадесять тактів — чути голос заповідача: „ми передавали таку а таку симфонію". Чи передавання частини більшого музичного твору окремо є взагалі вказаним і чи тоді не руйнується цілої його побудови є вже справою дискусії професійних музиків, але в загальному є це для слухача і дивним і неприємним.

Неменше важливою є і сама передача: Що вражає слухача на самому початку це сиґнал, що мабуть має імітувати якісь фанфари чи щось подібного, однак є дуже нерадіофонічний, не згадуючи вже про те, що він сам технічно нагpаний з великими недомаганнями і дуже вказаним було б коли вже не змінити його взагалі, то бодай поліпшити якість.

Друге — це т. зв. заповідання „напереміну", яке загально вийшло з уживання і вдержалось мабуть ще тільки в одній країні, де зрештою є багато речей таких як всюди. Чи при тому не розсівається уваги слухача за ціну того, що кожне речення, чи група речень є часами зовсім непотрібно строго відсепаровані? А вже зовсім зайвим є вживати між ними ґонґу. До речі: чи неможливим є заанґажувати до передавання більше чим дві особи — постійно?

За літературні передачі можна висловити повне признання, з маленьким тільки зауваженням, що ця частина повинна бути ще краще відсепарована від решти програми. Дуже похвальним в тому випадку є невживання т. зв. музичної куліси, яка покутує ще в інших радіях і полягає в тому, що рецитації виголошується на тлі тихо граного музичного твору, переважно якогось добре знаного композитора. Вислід є цей, що ввесь час увага слухача хитається між одним і другим, а тим самим рецитована частина є вислухана поверховно. Арґумент, що тим способом витворюється „відповідну атмосферу" є дуже слабий, бо попри вгорі сказане ця музична атмосфера дуже часто не відповідає змістові рецитованого.

Музична частина програми виказує трохи більше недомагань. Першим з них є трохи може за сорокатий добір, що в часі одної години творить мішанину поважної світової музики з легкою, народньою піснею, історичною думою і т. д. Чи не зробити б в тому напрямі якоїсь зміни?

Дальше, зваживши на відносно вірне технічне передавання модерної радіопересильні, недобре вживання т. зв. „переграних платівок". Маю на думці ті, що вже відіграли своїх приписаних кількасот разів і музичну річ супроводжають характеристичним шумом полки, не згадуючи вже про те, що дикція при вокальних точках є зовсім незрозумілою. Коли вставитись в положення слухача, якому попри те ще стоїть до диспозиції дешевший радіоприймач — то можна сподіватися, що небагато він скористає з цього.

Насувається ще один проєкт, а саме дуже вказаним було б поробити більше заходів для репродукції інтерпретації мистців і ансамблів, які плекають нашу музику в тепершню пору.

Що торкається інтерпретів музики: Чому дуже часто не подається ні на початку, ні на кінці виконуваного твору? Чи ця інтерпретація є менше або більше першорядною, слухачеві цікаво знати, чиєю вона є. Заповідження самого твору є в більшости випадків конечним.

Наприкінці ще декілька слів до заповідачів. Перше і найважніше: чому цей поспіх в говоренні, що часто причиною цього, що треба поправляти вже сказане. Особливо шкідливим є це при читанні політичного коментара і вістей, де навіть і читання напереміну не змінює стану речі.

Трохи нелоґічним є такий вислів як ...„на тих самих филях з тієї самої радіостанції", що є повторенням два рази того самого. Чи є вказаним уживання такого вислову як „Громадяни і Громадянки" є також справою сумнівною, але нема вже сумніву, що — вживаючи постійно поправної літературної мови — не можна користуватись такими висловами як „зі Старого Краю", або „норд" сьома вулиця, що вже потрохи виглядає на т. зв. „міксування".

Може ці замітки видаватимуться декому надто дрібничковими, однак не можна забувати, що авдиція, про яку говориться може під оглядом якости зовсім слушно претендувати на перше місце серед інших трансмітованих на терені Филаделфії українською мовою і вона мала би бути нашою візитовою картою, може також і для не-українців, а тим самим поліпшення її якости є також і загальною суспільно-культурною справою.

Ярослав Щука.

Пасейк, Н. Дж.

До сьомої ще далеко, а люди вже поспішають до театр. залі при Президент стр. в Пасейку, де сьогодні драмгурток Пласту, під проводом П. Л. Саєвої, ставить драму Карпенка-Карого (Тобілевича) після поеми Тараса Шевченка „Невольник". Драмгурток Пласту вже відомий Пасейській публіці із своїх попередніх виступів, якими він здобув собі успіх та признання. Тому і не диво, що в неділю 11 листопада ц. р. простора заля заповнилась публікою.

(Докінчення на ст. 4.)

КЕРЕНЩИНА В ПОХОДІ

(Закінчення зі сторони 2)

стайні у своєму признанні безумовного права наших народів на самовизначення, права самим вирішити свою долю шляхом демократичного вияву волі („путем демократического волеиз'явления"), 3) ми одностайні у своєму змаганні скерувати всі сили наших народів на вирішну боротьбу проти комуністичного рабства за свободу і мир. Вісбаден, 7-го листопада 1951".

Текст „Повідомлення", розданий пресі, вичисляє всі групи, що взяли участь у конференції: 5 таких російських орґанізацій: Ліґа Борьби за Народную Свободу, Національно-Трудовий Союз, Російское Народное Двіженіє, Союз Борьби за Освобожденіє Народов Россії, — і 5 національних орґанізацій: Азербейджанський Союз Національної Єдности, Об'єднання Вірменських Борців за Свободу, Білоруська Національна Рада, Грузинська Національна Рада, Північно-Кавказьке Національне Об'єднання і Національний Комітет Тюркелі. У тому повідомленні сказано, що „вперше за довгий час відбулась подібна зустріч, що вже сама собою являється поважним успіхом. Зустріч відбулась у дуже щирому змаганні знайти підставу для спільної праці. Осягнено принципову згоду на співпрацю, не вважаючи на існування деяких розбіжностей, що пояснюються надзвичайною складністю питань, поставлених перед конференцією. Всі учасники признали необхідність їх успішного завершення. Окрему увагу конференція присвятила національному питанню. Учасники конференції признали, що всі народи мають безумовне право на самовизначення, безумовне право самим рішити свою долю шляхом демократичного вияву волі".

— Таким чином, об'єктивно оцінюючи цю останню спробу російської Керенщини, треба ствердити, що їй вдалося здобути певний успіх, бо вдалося втягнути у свою акцію 5 різних національних ґруп, викликаючи у зовнішньому світі враження „зговорення" росіян із неросійськими народами колишньої Росії на плятформі імлистого самовизначення з неозначеними будучими плебісцитами на тих територіях, що вже мали свої держави, вели з російсько-совєтською тюрмою народів криваву боротьбу, зберігають свої державні центри, існуючі тимчасом на еміґрації після окупування червоною Росією отих національних держав, і далі складають своєю боротьбою докази свого непохитного змагання до відзискання своєї державної суверенности. Здається, що деякі представники національностей, які не прихилилися до становища Виконного Орґану Нац. Ради, що відраджував їм брати участь у такій конференції, поки росіяни не признають права відновлення існуючих за революції та окупованих большевиками держав, розуміють тепер незручність своєї ситуації і що їх фактично російські діячі підвели та використали для своєї власної „об'єдинительної" акції, з єдиною метою — не боротися проти Совєтів — а зберегти „єдність Росії". Очевидно, що наведену Декларацію і повідомлення до преси — російські еміґрантські діячі негайно вислали до Америки, щоб похвалитися своїми успіхами і доказати, що їх акція не заломилася, а продовжується. Цей частинний успіх росіян здобули завдяки становищу Ніколаєвского, Яковлева і Дікова, які бодай на словах ідуть на компроміси, всупереч іншим росіянам і самому Керенському, які демонстраційно підкреслюють „неділимість Росії".

Українці ставляться до тієї російської акції так, як це було оформлюване на пресовій конференції в Авґсбурзі головою ВО УНР І. Мазепою в дні 9. вересня ц. р. Грузини, білоруси, північні кавказці й інші народи б. Росії повинні зрозуміти, що успіх їхніх визвольних змагань не залежить від кооперації з таким російським партнером, тільки від тісної співпраці з усіми підсовєтськими народами, в першій мірі українським народом, і що тільки такий одностайний фронт всіх підсовєтських народів і їх спільне ведення боротьби проти російського й комуністичного імперіялізму може довести до їхнього дійсного визволення. Є підстави думати, що ця остання конференція спричиниться не до відірвання цих національностей від спільного фронту а до протверезіння і завернення від помилки, що її вони зробили своєю участю у вісбаденській конференції, даючи росіянам свої підписи „на кредит".

ВЕЧІР, ПРИСВЯЧЕНИЙ М. ОРЕСТОВІ в Л.-М. Клюбі

Черговий вечір в Літературно-Мистецькому Клюбі, у п'ятницю 23 листопада буде присвячений творчості українського поета Михайла Ореста з нагоди 50-річчя з дня його народження.

Реж. Й. Гірняк і реж. О. Добровольська прочитають окремі твори М. Ореста. П. Одарченко зачитає доповідь на тему: „Поетична творчість Михайла Ореста". Вечір відбудеться, як звичайно, в приміщенні Клюбу при 149 2-га евеню в Ню Йорку, в год. 7:30 ввечорі.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Проти Російського Імперіялізму

На мою адресу прийшов лист, в якому була друкована летючка „Резолюция Ц.К. Российского Народного Движения (народников) по национальному вопросу", в якій ці „народники" пишуть про свій проєкт плебісциту, зазначаючи, що „в голосуванні мають право брати участь усі, що мешкатимуть в момент голосування на даній території. Вони мабуть сподіваються, що як настане цей „момент голосування", то тоді на Україні житимуть самі москалі.

Ця „народницька" резолюція з національного питання антинародня, вона стверджує і одобрює і масовий голод на Україні 1932-33рр., і всю ту багаторічну совєтську практику масового вивозу українців з України, яка що далі то посилюється.

В часи голоду 1933 р. я проїжджав через російські міста і не бачив там голоду, там українським хлібом годували Росію. А наші люди мільйонами вмирали. А тих, що не знищили голодом, вивозили в Сибір. Такими примусовими нелюдськими заходами виселили з України десятки мільйонів людей і далі продовжують їх виселяти, аж поки на Україні українці стануть національною меншістю. І в таких обставинах „народники" російські прибирають позу справедливих демократів, які урочисто визнають „подлинное выявление народной воли", „право наций на самоопределение вплоть до провозглашения государственной н е з а в исимости". Але, визнаючи все це, ці „народники" вимагають переведення плебісциту, в якому зможуть узяти участь тільки ті люди, які в момент голосування житимуть на цій території. Отут то шило московського націоналіста і імперіяліста і вилізло з мішка удаваного вільнолюбства. А коли б з вашої Росії якась чужа держава виселила росіян, а опісля нова влада проголосила плебісцит на таких умовах, як ви пропонуєте для України, чи ви б не закричали на ввесь світ про страшну несправедливість такого розв'язання національного питання?!

Так будьте ж справедливі і до української нації! Коли ви визнаєте право націй на самовизначення і на державну незалежність, коли ви визнаєте Україну і український народ, коли ви дійсно засуджуєте сталінську національну політику масового винищення і масової депортації українського народу, коли ви визнаєте рацію існування Фінляндії, Чехії, Словаччини, Польщі, Ізраїля та інших держав без плебісциту, то ви повинні, якщо ви дійсно чесні люди і справжні народники, визнати і право України і українського народу на вільне самостійне життя і до того ж не в територіяльних межах до 1939 р (?), а в етнографічних межах. Ви повинні визнати право українців, вигнаних насильно з своєї землі, повернутися до своєї Батьківщини. Але цього ви ніколи не визнаєте, бо у вас нема й краплі почуття справедливости, бо ви тільки прикриваєтесь гарними фразами про своє визнання „полного выявления народной воли". Все це фальш! Зриваємо з вас маску доброчинця! Імперіялізм московський, — що за всяку ціну хоче зберегти „Единую Неделимую" — от яке справжнє ваше обличчя! І ні один українець не піде за вашою імперіялістичною протиукраїнською програмою. Наша ідея чиста, ясна і справедлива: ми нікого не хочемо поневолювати. Ми хочемо, щоб і нас ніхто не поневолював. Ми хочемо собі і всім народам повного визволення без усяких фальшивих і підступних плебісцитів, які тільки узаконять і ствердять сталінську політику винищення поневолених націй.

А. Василенко

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН

МАЛОРОСИ

Кажуть, немов би з часом у чоловіка наступає зміна поглядів. Чи воно так, чи ні, а в мене, прошу я вас, така зміна поглядів на деякі речі вже настала. Я, наприклад, зовсім змінив свій погляд на малоросів.

До останнього часу, наприклад, я вважав зовсім виправданою назву цього етнічного поняття. А цю назву, як знаємо, малороси дістали від москалів на тій, мовляв, підставі, що ці люди **мало росли**, мало нюхали, мало знають, мало що собі усвідомлюють, а, значить, і мало що мають до говорення в своїм краю. Так я, кажу, до останніх часів думав про малоросів.

Але тепер, дорогенькі мої, мій погляд на ці речі ґрунтовно змінився. Тепер я собі думаю, чи нема часом у того малороса якоїсь скритої думки? Ти там, мовляв' як собі хочеш називай мене і що хочеш про мене думай, навіть те, що я зовсім **не доріс**, а не лише **мало ріс** — це все байдужісінько для мене. Але мене, голубе, не обдуриш! Я ось, наприклад, добре знаю, чому себе називаю так. А зву себе я „малоросом" тому, що похожу з Мало-Росії, тобто з краю, де є **мало росів**, або, значить, вас, москалів. Так само, як назва Мало-Польска Всходня, тобто Галичина, походить від того, що там є зовсім **мало поляків**.

Це значило б, дорогенькі мої, що такий собі мало-рос, називаючи себе „малоросом", не є вже такий тюхтій чи там „цєпле млєко", як то видається москалеві чи полякові, а є дуже хитра і спритна бестія. Не дурно москаль каже про нашого чоловіка: „хітрий малорос" або „хітрий хахол", хоч цього останнього частіше називає „дурний хахол". Значить він, той москаль, зауважив уже якусь сховану думку у нашого сватка, коли зве його хитрим! Значить, цей сваток вже не така тюхтя, якою хоче бачити наш „старший слов'янський брат"! Отож чи можемо ми думати про „малороса", як про... гм — якусь там безрогу, чи що, коли він зовсім не такий уже дурний і останній, як це декому здається?

Я більше скажу: я б навіть узяв в оборону не тільки „малороса", а й того упослідженого „хахла". Не тому це я кажу, що маю зам'яке серце. Кажу тому, що хоч в очах москаля і є він „дурний хахол", але має в дійсності стільки розуму й чести, що ніколи себе „кацапом" назвати не дозволить. Голову люшнею провалить за це! Отож чи маємо ми зовсім цуратись цих „хахлів"?

Мені навіть починає здаватись, чи не мудро було б у наших національних, а може навіть і державницьких інтересах допустити існування на наших землях таких окремих, із леґалізованою номенклятурою етнічних груп, як: малороси, хахли, русини, а навіть москвофіли, яких хибно чомусь називали до останнього часу в Галичині „кацапами". Якщо б москвофіл був кацап, він би, не надумуючись, звав себе москалем, тим часом чомусь іменується лише москво-філом. А це ж різниця! Так само, як існує неабияка різниця між усіма названими вище етнічними групами:

Малороси й хахли, наприклад, без мила лізуть куди не треба москалеві, тим часом москалів органічно не зносять. А от москвофіл боготворить москаля, хоч зве себе, на всякий випадок, лише москво-філом.

Малорос, наприклад, може з неохотою дозволити назвати себе „хахлом", але русин чи москвофіл цієї наруги над собою не стерпить.

Є ще й інші етичн... — тьху! — „етнічні" специфіки у цих племен.

Але не входимо в це. Застановімся лише над питанням, чи повинні ми за Т. Шевченком визнавати їх, як „варшавське сміття" і „грязь Москви" та викинути їх туди, куди всі подібні речі викидаються, чи мусимо перевести ґрунтовну ревізію своїх поглядів та дати час і можливість бідним створінням стати людьми?

Знову, бачу, хочете сказати мені, що я маю зам'яке серце. А я хочу запитати вас, чи не чули ви євангельських слів: „Блажен муж, іже скоти милує"?

Одуд

НОВІ ІМІҐРАНТИ

Дня 23-го листопада приїдуть кораблем „Дженерал Герсей" до Ню Йорку на ашуранси ЗУАДКомітету такі особи:

Калайда Федір; Бущак Ярослав; Кудрицький Микола, Ольга; Шконделюк Ілля; Тютюнників Теодор, Карін; Солтисик Олександр; Гнатів Дмитро, Василина, Ольга, Марія; Старух Микола, Софія, Теофіль, Олександра.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

(Закінчення зі стор. 3)

Цим разом публіка дописала і прийшла точно. Вриваються оплески — це ж нетерпеливости. Гостям хочеться, щоб і драмгурток придержав своєї точности, але... він дещо спізнився. Як тільки вистава почалась, гості забули за мале спізнення, бо зразу, вже таки в першій дії актори прикували увагу глядачів, та викликали в них захоплення. Коваль Василь, старий запорожець, що провів життя у січових походах, у товаристві таких, як він сам, бойових лицарів Січі. Лицарське завзяття і відвагу запорожець Коваль шанує над усе — і тому, що сам не може у своїм старечім віку вже більш прислужитись Січі, то з любов'ю до свого народу в похід висилає свого годованця Степана.

Такий образ Коваля Василя відограв п. М. Костко, постава, гра обличчя, рухи і голос якого були в декотрих діях за слабі — згодом він себе оправдав. Ярина, це українська дівчина, певна своєї жіночої принади і „прив'язуючої" сили до Степана. Любов, яку вона прирікла йому, не зраджує, а ще більш його любить, як він сліпцем вертається із турецької неволі. Ролю Ярини відограла п. Л. Кобзар. На сцені була вона трохи за „штивна".Ролю Степана виконав п. В. Мочула, що своєю гарною грою прикрашував цілий антракт цього вечора. Він має гарний голосовий матеріял, який в невеликому сольо прозвучав дуже милозвучно і зробив приємне враження.

Варто згадати про Р. Микиту в ролі Неплюя. Свою ролю відограв він дуже вміло, та вив'язався із неї дуже гарно. Решта аматорів задовільно виконали свої ролі, віддавши все, що було в їхніх силах.

Дуже гарно вийшла молитва всіх аматорів, які зуміли суґерувати той молитовний настрій усім присутнім на залі та поєднати їх у спільному глибокому почутті „Дай йому волю, дай йому кращу долю".

Декорації і саме оформлення сцени добре. За літературну вимову, з правильним наголошенням слів належиться признання режисерові п. Л. Саєві.

С. Щ.

Рочестер, Н. Й.

СВЯТО ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

Тридцять-третю річницю Листопадового Зриву рочестерська громада вшанувала Панахидою за поляглих Героїв, та величавим концертом, що відбувся заходом УКК та інших товариств нашої парохії в дні 3-го листопада.

Свято, яке відбулося в парохіяльній залі відкрив голова УКК, всім добре знаний п. Василь Попович, який хоч на Україні ніколи не був, має завжди велике зрозуміння та любов до Батьківщини своїх родичів.

На вступі концерту нова солістка церковного хору п. Анна Сушко сильним і милозвучним сопраном відспівала Американський Гимн.

Святочну промову виголосив голова. чит. „Просвіта" п. Іван Головка. Він в коротких але змістовних словах змалював наші змагання і боротьбу за волю України та нав'язуючи до теперішніх часів і теперішньої боротьби наших братів на далекій Батьківщині висказав глибоку віру, що внедовзі прийде новий Великий Зрив, який тим разом принесе повну перемогу, а з нею і незалежність Україні.

Мистецьку частину свята виконав церковний хор „Боян" під проводом п. Кирила Цепенди, ансамбль бандуристів, солістка п. Марія Климців, та Стефа Словіковська і мала Оксана Кричук, як декляматорки.

Треба признати, що вже давно Рачестер не чув так чудово виконаних пісень, а головно стрілецьких пісень, як „Гей, видно село" Колесси, та „Гей, там у Вільхівці" Гайворонського у виконанні хору „Боян."

Гарною точкою був виступ ансамблю бандуристів, який дуже добрим виконанням стрілецьких пісень здобув рясні оплески численно зібраної публіки.

П. Марія Климців, добре знана на рочестерському ґрунті зі своїх сольових виступів, мала цим разом надзвичайний успіх. Дві стрілецькі пісні: „Накрила нічка" та „Ой, впав стрілець", виконала вона з таким зрозумінням, що оплескам не було кінця.

Деклямації, як С. Словіковської — так і Оксани Кричук, були виконані бездоганно.

На закінчення концерту знова хор „Боян" виконав „Марш молоді" Третяка, та „Світить місяць", пісню УПА, які своїм характером відповідали настроєві Свята, залишаючи бадьорий настрій у присутніх.

Фортепіяновий акомпаніямент був в руках п. Анни Сорохтей, добре знаної та заслуженої громадянки Рочестеру.

Треба підкреслити, що цілий успіх концерту, його організація та виконання це заслуга п. Цепенди. За неповний рік свойого побуту в Рочестер, п. Цепенда створив гарний хор, що співає що неділі в церкві й на світських імпрезах та може рівнятись з добрим професійним хором.

Присутній.

Клівленд, Огайо

Свято Зброї

Дев'яті роковини створення УПА — українці міста Клівленд провели під знаком Великого Свята з великим піднесенням, єднаючись духово з тими невмирущими українськими лицарями Української Повстанчої Армії, з цілою воюючою Україною.

14. жовтня ц. р. заля Українського Народного Дому за годину до відкриття свята була заповнена українцями з усіх українських земель, не дивлячись на різницю в релігійному чи політичному відношеннях.

Свято УПА, боротьба України, — один ідеал української нації, — що все міцніше і міцніше цементує всіх українців поза Рідною Землею.

На святі зброї приємно і радісно було дивитись на ту солідарність, на духову об'єднаність, як цілість українського суспільства, розуміючи один одного в час великих завдань Української Нації.

Володимир Хома, колишній командир УПА, відкрив свято вступним змістовним словом. Опісля п. Тарас Бурий прочитав реферат на тему: УПА, в якому яскраво і переконливо висвітлив ролю УПА, боротьбу української нації за свою свободу. Підкреслено, що московському, як червоному так і білому імперіялізмові не поможе їхня вічна брехня, спрямована на поневолення українського і інших народів сучасної „єдиної неділимої". Бо йде грізний час! Час розплати, час, коли Росія-СССР розвалиться і на її руїнах повстануть вільні, незалежні нації в своїй власній державі, а не під покришкою якогось там федералізму чи автономізму.

Авдиторія сприйняла реферат в єдности і зворушенні.

Після реферату маленька дівчинка Квітка Салук, гарно, мило, подитячому, продеклямувала вірш „Сокіл". За квіткою виступив восьмилітний Ігор Городиський, який добре деклямував вірш під назвою „Рябий". Деклямацією Квітки і Ігоря глядачі були захоплені.

Добре, з чуттям деклямували пані Ірена Дубас вірш Уляни Кравченко „У похід" і п. Лев Косяка — „Спомин друзів".

Український Народний Хор при ООЧСУ, під керівництвом проф. Барнича, по-мистецьки виконав п'ять упівських пісень. Хор своїм виконанням бадьорих, боєвих пісень влив слухачам молодої, великої енергії і поніс їхні думи у Рідний Край до наших невмирущих борців легендарної УПА, які сьогодні ведуть нерівну, жорстоку боротьбу за звільнення уярмленої України.

Маршем „Вперед, вперед" закінчилась перша частина свята. Другу частину свята я не відважуюсь описувати. Хіба зазначити, що було і хто виконує. Та не годиться, бо виконано було добре.

Вся справа в тому, що в другій частині моя особа фігурує аж тричі: як автор інсценізації, художнє оформлення і командир УПА... Тому, краще про все хай сам глядач скаже.

В другій частині силами драматичного гуртка ООЧСУ, під режисурою п. Уроанського, виконана була символічна інсценізація „Вперед за Правду!"

Густий, таємний ліс, закутаний в передранковий літній серпанок почав просипатись. Упівець, вартівник, що розміряними кроками ходить по поляні із тугою-жалем згадує свою кохану дівчину, яка томиться в колгоспнім ярмі. В його думках перебігає ціла зранена Україна, мільйони недомучених Українців у пекучій морозом і сонцем Азії. Він бродить по руїнах, по згарищах українських сіл і міст і ніде не знаходить радісного куточка. Здадалося, що козака — чарівний, задумливий ліс з одного боку, а тяжкі думи на самоті з другого, зломають, кинуть у розпач, у зневіру. Але ні! При словах „Україно моя"! стрілець випростовується. Змахнув з ока сльозу і готовий був у кожну хвилину стати до бою за свою дорогу вічно молоду і невмирущу Україну.

„В бій! В бій! Вперед за Правду, за волю України! Не сльози лити! А боротьба, боротьба аж до перемоги!" — закінчує стрілець.

Жінка, як символ України, яка весь час стояла силуетом під лісом, зійшла з підвищеного місця і явилась осляна сонцем, перед упівцями. Безмежну радість, бадьорість, силу і відвагу принесла Україна козаку. Діялог між жінкою-Україною і — стрільцем до болю зворушив дітей України і запалив справедливу ненавість і пімсту до катів її.

Далеко-далеко, з глибини лісу, наростала пісня повстанців. Згодом, на поляні з'явились стрільці.

Командир, замість святкувати дев'яті роковини УПА, дав наказ готуватись до бою.

„На цю священну боротьбу благословляє вас сам Господь Бог і благословляє вас Україна!" — закінчив командир.

Після благословення України — стрільці з піснею „Вперед, вперед" йдуть до бою. Пісня далеко завмирає в лісі.

Варта відмітити п. Кріслатого, який добре виконав ролю упівця, — чим і зробив гарне враження на глядачів.

П. Ірена Стахур була дійсно тією чарівною невмирущою Україною.

Свято пройшло, в великім піднесенні і, справді, в єдності, яке закінчилось відспіванням „Ще не вмерла Україна."

Сергій Терентюк.

Нюарк, Н. Дж.

Святочні сходини відділу ОбВУА

З нагоди 33-ої річниці листопадового зриву зібрались численно по важкій денній праці члени місцевого відділу ОбВУА дня 1. листопада ц. р., у залі Української Централі, — щоб на хвилину полинути думками у наше світле минуле, згадати наших героїв і поклонитись тіням упавших. Святочні сходини відкрив голова відділу ОбВУА, сот. Л. Савойка, пояснюючи ціль і значіння сходин, а опісля чет. О. Утриско, учасник листопадового зриву, виголосив змістову доповідь про значіння переломового дня в нашій історії, себто 1. листопада 1918 року, подаючи зібраним багато цікавих а декому мало відомих фрагментів з того часу. По переданню деяких споминів з того часу, переведені збірки на українських інвалідів та повідомленні приявних управою відділу ОбВУА, що в дні 25. листопада 1951 р. влаштовує Український Центральний Комітет в Нюарку Листопадове Свято для громадянства, закінчились сходини відспіванням національних гимнів.

Чоловічий Хор „Трембіта"

По своїх частих виступах в Нюарку і околиці та Ню Иорку, — чол. хор „Трембіта" влаштовує в неділю 2. грудня 1951 р. в залі Укр. Централі в Нюарку „Ввечір української пісні", присвячений музичній творчості А. Гнатишина. Заповіджені виступи солістів-співаків: п-ні Г. Зятик, п-нів Е. Камінського і О. Стецури, віртуоза п. В. Цісика, піяністки п-ні І. Чапельської та чол. хору „Трембіта" з Нюарку і міш. хору „Боян" з Елізабет під управою п. Р. Левицького. Доходом з цього вечора хоче хор „Трембіта" — як це досі робив — заохотити мистця А. Гнатишина, серед його невідрадних обставин, в яких він тепер живе в Австрії, до продовжування його плодовитої музичної творчости.

У зв'язку з цим хор „Трембіта" оголосив вже набір нових співаків а зголошення їх приймає кожного четверга від год. 8-10 вечер в Укр. Централі.

О. У.

Вунсакет, Р. Ай.

Свято 1. Листопада

Українська православна парафія разом з організаціями, які при ній — щороку відзначає всі знаменні дати в життю нашого народу, влаштовуючи академії, збори тощо. — Дня 4. листопада відбулося урочисте відзначення Листопадового Зриву. — Панахиду по поляглих героях відправлено в церкві, яку відповідно прикрашено й поставлено символічну могилу. Після панахиди — щиро-патріотичну промову у церкві виголосив гість о. мітрат В. Каськів. Співав хор під орудою проф. Пасічника.

Академія розпочалася співом „Як славний наш Господь в Сіоні", — Бортнянського. Співав хор „Бандура" під орудою проф. Пасічника.

З вступним словом виступила п. Р. Вецаль, голова Відділу Союзу Українок, добре відома громадянству як активна місцева діячка.

Дуже вдалий, і змістом і формою, святочний реферат виголосив проф. Т. Пасічник. Подавши коротенько історію наших визвольних змагань, доповідач підкреслив значення 1. листопада в боротьбі за Єдину Вільну Україну. — Найголовніше, найважливіше — це пізнати себе, вияснити з ким ідеш: з Христом чи проти Христа? Упродовж цілого свого історичного життя український нарід виявив і виявляє надалі свою християнську душу, християнське розуміння суті й мети свойого існування. Хоч і як тяжко страждає наш народ, усе ж його християнський дух переможе.

Авдиторія з великою увагою вислухала цей глибокозмістовний реферат. Потому виступив з коротким щирим словом парох о. С. Голутяк, закликаючи відчути й зрозуміти боротьбу й страждання нашого народу. Для того треба активної допомоги, треба жертвенности. Тут вільні люди на вільній американській землі мають цілковиту можливість допомогти своїм братам. О. Голутяк спинився на великій роботі, що її тепер провадить Конґресовий Комітет і подав приклади, як ця робота спричинилася до поважних змін світової опінії на нашу користь та закликав до пожертв на його працю. Промова, виголошена сердечно, з великою любов'ю до рідного народу, так сердечно й просто, зробила велике враження на присутніх. — Проведена збірка на УКК дала — 112 дол. 30 ц. — Жертвували:

Ст. Барабаш $5; по $2: о. С. Голутяк, І. Затонський, П. Мединський Г. Тепер, Кароліна Микитин, Розалія Борис, О. Шубай, І. Стрик, С. Тепер, П. Заяць, П. Коцюба, Т. Лаба. М. Глядик ст. — Оо $1: о. В. А. Каськів, Є. Тепер, Д. Ясінчук, К. Корніцький, Гр. Стрик, М. Федишин, М Кінаш, П. Сорокатий, П. Гук, М. Бавровський, Рогожинська, И. Чагарин, Розалія Косюк, Альбрехт, Ольга Модь, М. Гричух, М. Яцишин, М Карась, Розалія Вецаль, И. Кава, П Клекот, П. Стройко, А. Каролишин Ксеня Каролишин, Текля Паньків, І Околіта, М. Коперюк, Франка Гнецко, А. Гурняк, М. Бардачевський П. Тепер, П. Гнецко, М. Михайлюк И. Ходоровський, О. Чагарин, П Демуш, М. Оверко, І. Чагарин, Є Липський, А. Кокольський, Ю. Самборський, Д. Бойко, М. Чагарин, В Кіндефорський, Катерина Камфонік п. Сарахман, К. Сулима, п. Колісникик, п. Кучерявка, К. Коперюк А. Глядик, Олена Глядик, І. Кокольський, П. Гудз, п. Ходоровська М. Вецаль, п. Сороката, В. Копитко, В. Липський, Ольга Дюк, І. Гуцаль, Катерина Пурич, І. Бодиар Филомена Рудик, М. Сулима, М. Барилюк, М. Литвинець, Катерина Бойко, А. Карась, Марія Гречух, П. Бабій, Агафія Рибак, Т. Пасічник, дрібними 9.30. — Разом $112.30.

Не можна не спинитися на вдалих виступах учнів Рідної школи: хоровий спів дітей та сольові виступи справили надзвичайно гарне враження. Почувалася невимушеність дітей, щире почуття та охота до виступів. Вкінці п. Околіта виголосив кінцеве слово, в якому подякував усім, хто спричинився до надзвичайно вдалої академії.

Відспіванням американського та українського гимнів закінчено свято, що надовго залишиться в пам'яті присутніх.

Гість.

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу листу тих, які своїм замовленням на новий суспільний тижневик літератури, мистецтва і культури, що має появлятися як не'дільне видання „Свободи" від початку наступного року, виявили своє бажання піддержати наш суспільний культурний проґрес.

ЛИСТА ч. 19

Андрійчин Іван
Бабевич Дмитро
Бандера Осип
Безкоровайний Михайло
Бенька Дмитро
Бігун С.
Білинський Павло
Бієкупська Марія
Бобечко Микола
Боднарчк Ярослав
Бойчук Мирослава
Болотенний Михайло
Височанський Іван
Волк Осип
Воловецький Микола
Волощук Михайло
Волянський Володимир
Вудкевич Іван
Гайва Петро
Гайдук Бронислав
Гандзюк Михайло
Голинський Богдан
Голубець Григорій
Гомзяк Галина
Гординський Адам
Гордієнко Гаврило
Гошовський Микола
Граб Роман, д-р
Ґаврон Осип
Ґалонзка Дмитро
Ґарбер Василь
Данилюк Петро
Демченко А.
Демянівський Микола
Дмитерко Ігор
Дмитренко Михайло
Дмитрович Ірина
Дорош Михайло
Жґута Андрій, д-р
Залеський Тадей
Захарків Олена
Звір Франко
Зеленяк Михайло
Жибчин Осип
Іщук Микола
Камфоник Наталія
Качмарик Михайло
Качмарський Анатоль
Кирилюк Дмитро
Клименко Григорій
Козарійчук М.
Комаринський Володимир, д-р
Коцацевич Юрій
о. Королишин Є.
Коцюбка Осип
Красій Гнат
Крижанівський Д.
Кузич Нестор
Кузьменко К.
Кулик Михайло
Кунька Осип
Купчак Петро
Лещенко Кирило
Литвин Мирон
Логуш Я.
Маґаляс Семен
Макаровський Іван
Маланій Богдан
Мацак Євген
Мелешко Іван
Мелешко Потій
Мисюк Ольга
Миськів Михайло
Михайлишин Назар
Міллер Микола
Молодовець Дмитро
Навроцький Юрій
Новак Василь
Новацький Володимир
Одрина Олена, д-р
Омелян Марія
Охримович Маркіян
Паламар Микола
Петрина Василь
Петришин Володимир, д-р
Пискір Володимир
Пономарчук Петро
Попадюк Олекса
Рішай Всеволод
Ровенець Всеволод
Рожелюк Михайло
Романюк Володимир
Ромах Микола
Рудик Захар
Савчук Іван
Садівник Василь
Самійленко А.
Семененко Григорій
Семків Микита
Сидор П., д-р
Сиротюк Павло
Стадник Павло
Статник Анна
Стефанович Богдан
Стецюк Василь
Ткач Степан
Трунко Василь
Федак Іван
Фриц Юліян, інж.
Харитон Теодор

Ембридж. Па.

Збори Відділу УКК.

В неділю, 21-го жовтня 1951, відбулись загальні збори Відділу Українського Конґресового Комітету при Українській Православній Громаді в Ембридж, Па.

О годині 7-ій вечорі відкрив збори голова відділу Михайло Шибінський, з'ясовуючи присутнім їх ціль. Після короткої, глибоко патріотичним духом навіяної промови, предсідник місцевого відділу привітав і представив присутнім професора Кульчицького, представника філії Українського Конґресового Комітету з Питсбурґ, Па., який забрав слово й роз'яснив присутнім, для чого був створений Український Конґресовий Комітет, що він досі зміг зробити та яке є його завдання на майбутнє. Перед У.К.К. стоїть велетенська праця, яку він бажав би якнайкраще виконати для добра нашого поневоленого народу, але на це потрібно є багато гроша. На превеликий жаль, говорив бесідник, велика частина українського громадянства цього не хоче зрозуміти, бо ставиться холодно до справи Українського Народного Фонду, який складається з так званого Національного Датку, що повинен бути зложеним кожним щирим українцем. При кінці промовець звернувся до присутніх із запитом, чому, на їх думку, український загал в Америці не ставиться до Національного Датку так, як цього вимагає загальне добро. В тій справі забирали голос такі громадяни: Дмитро Скрабут, Яків Лисяк, Михайло Скрабут, Михайло Ощипок, Захарій Коваль й інші. В дискусії вияснено деякі справи і спростовано. — Коротко промовляв ще наш місцевий парох, прот. Григорій Хомицький, взиваючи присутніх підтримувати усіми силами Український Конґресовий Комітет в його щирій праці для добра рідного нашого народу. Також запропонував, щоби в Ембридж створено один комітет збирання Національного Фонду, який складався б з представників від поодиноких українських організацій, бо це причиниться до кращого успіху в збиранні Н.Ф.

На запит предсідника місцевого відділу У.К.К., Михайла Шибінського, чи хто бажає зараз зложити національний даток, зложили його такі громадяни: Федір Зелінський $15; по $10: Захарій Коваль, Андрій Глушко, Михайло Скрабут, Михайло Шибінський, Дмитро Скрабут, Михайло Кардаш, Стефан Іваницький і прот. Григорій Хомицький. Пожертви: по $5: Теодор Грицик, Іван Войтович; М. Затхей $2 і Я. Лисяк $1. Разом $108. Збірка продовжується.

По кінцевім слові предсідника відспівано національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Михайло Кардаш, секр. зборів.

Монтреал, Кв., Канада

З ім'янин на добрі цілі.

Чим темніша ніч, тим ясніші зорі, — чим густіша мряка, тим ближче світанок. Уже гряде час, коли Україна, скинувши машкару кольорових наїзників, займе в своїх етнографічних кордонах своє почесне й виразне місце на Земному Глобі серед інших волелюбних демократичних держав. Тому українці, свідомі цього, при кожній нагоді підтримують матеріяльно й морально кожну акцію, яка змагає до цеї мети.

І так в Лашінах (Канада) 3-го жовтня ц. р. на ім'янинах п. Якова Ткаченка гості вирішили скласти пожертви на такі потреби. Збір був призначений для орг. СУЖЕРО, для видання „Білої книги про чорні діла Сталіна" та на УНРаду. Пожертви склали по $10: Я. Ткаченко (іменинник) і В. Левченко; по $5: В. Свистун, С. Демасюк, Ф. Даценко, Ф. Федоренко; І. Козачок $4; по $3: М. Рубан, С. Некротюк, В. Дмитрук; по $2: І. Бондар, П. Кисиленко, В. Демасюк; по $1: І. Козінський і В. Кисиленко. Разом $61. З того на УНРаду $20 і СУЖЕРО $41.

Інформатор.

ЩЕ ПРО ЮВІЛЕЙ „ДНІСТРА"

В повідомленні про 25-літній ювілей Т-ва „Дністер", 361-го відділу УНСоюзу, що відбувся минулої суботи, помилково пропущено, що під час бенкету крім ряду інших промовців, короткі привіти виголосили ще Всч. о. Весоловський, адв. Степан Ярема та колишній голова і теперішній касир „Дністра" п. Левкович.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Недільна школа у Сіднеї.** Клітина Союзу Українок Австралії у Сіднеї заснувала недільну школу для українських дітей міста та околиці з українською мовою навчання. До школи приймають дітей віком 7-14 років. Навчають релігії обидвох віровизнань, українознавства, історії, географії, природи, народнього мистецтва. Наука відбувається кожної суботи.

Тижневик „Вільна Думка" нарікає, що ідея провадження школи, хоч початково зустрілася з признанням місцевих українських громадян, тепер не має належної підтримки, фреквенція дітей мала.

● **Українська школа в Торонті.** Молебнем в катедрі св. Володимира розпочала новий шкільний рік українська школа при православній громаді. Школа має 70 учнів, учить Петро Волиняк.

(„Укр. Думка")

● **25-річчя літературної діяльности видатного українського письменника Уласа Самчука** відзначає українське громадянство м. Торонто 2. грудня ц. р. в залі Українського Національного Об'єднання. Жертводавці на фонд видання творів У. Самчука, коли вплатять 50 дол. і вище, одержать роман „Волинь" у розкішному оформленні і з автографом автора. („Н. Вік")

● **Знайшлася невідома збірка поезій О. Олеся** під назвою „Нова книжечка" (для дітей). Рукопис зберігається в Німеччині і готується до друку в В-ві „Сучасна Україна".

НОВІ КНИЖКИ

В. Чапленко. У нетрях Копет-Даґу. В-во „Нові Дні", Торонто, 1951 р.

Сюжет повісти такий. Дочка професора Ашхабадського інституту Никандра Орленка хоче виїхати разом з батьком у наукову експедицію до провалля Тутли, але батько її не пускає. Тоді вона піддається на намову перса Рустама і разом з ним, у його авті, їде другого дня доганяти експедицію. Але у перса були інші щодо Галі (ім'я цієї дівчини) наміри: він хотів, за звичаєм того краю, її викрасти і перевести до Персії. Після небезпечних пригод із персом у диких горах батько Галю визволяє, і з дальшого перебігу подій виявляється, що Галя пішла була на такий риск (поїхала з персом) ради батькового асистента Юрка Кудрика, якого вона кохала. Пригоди закінчуються весіллям у саду Кеші (біля Ашхабада), що його автор дав як яскраву картину екзотичного українсько-туркменського побуту (основні ж персонажі повісти — українці). Автор показав східній танець, його ритміку навіть у самій мові опису. Тут же автор подав і цікаву ідею твору, що її висловив професор Орленко в своєму оповіданні про далеку Україну. — „Доню моя! Діти! — казав далі. — Пам'ятайте, що без цієї краси, без зв'язку з рідним краєм і його культурою наше життя не буде ніколи на чужині повне" (стор. 117).

Згоріли доки в Арґентіні

Буенос Айрес. — Вогонь вибух пополудні з невідомих причин в складі бочок з газоліною у причалі число 1. В наслідок цього прийшло з черги більше ніж вісімдесят вибухів, які викликали переполох головно тому, що не можна було ствердити, як сталося нещастя. В год. 5 ранку вибухла бомба при вході до будинку міністерства рільництва, одначе не було жертв у людях, а тільки виникла шкода в міністерстві авіяції.

Зі Спорту

„СВЯТА ВІЙНА" УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ

Ню Иорк, 22. листопада 1951. На цьогорічному „українському стадіоні", що є тільки тісним і не дуже пригожим для футболу подвір'ям Бруклину при Вудворд Авеню, стрічаються цеї неділі вперше дві українські команди в мистецьких змаганнях Національної Ліґи. В чесному і приязному змагу, мимо поважної ставки — боротьби за точки, пробуватимуть своїх сил два українські клюби, яких ціллю є пропаґанда українського імени в спорті тут за океаном. Стануть проти себе, по одній стороні тузи нашого футболу, як Гарасим і Ванах, а поруч них не менше варті зовсім молоді змагуни, по другій, може без так славних імен, команда, що вже в початках свого існування виявила багато волі до перемоги і може бути горда головно зі своїх оборонних ліній. Це змагання УСК НЮ ИОРК — УСК СІЧ ЕЛИЗАВЕТ.

Виринає питання, хто має більші вигляди на перемогу. Виглядає зовсім послідовним твердження, що УСК-івці, які мають за собою досвід трьох футбольних сезонів, мали б вийти з цеї зустрічі переможцями. Однак не можна недоцінювати дуже амбітної команди Січі, мимо короткого її віку. Доказом цього, що „м'яч є круглий", та що воля перемоги і в цьому змагу має майже рішальне значення, хай буде хоч би й факт минулорічної програної УСК-у (тоді УАСТ) із УСК-ом Ліги Східнього Дистрикту у відношенні 6:4. Склад Січі, це частинно змагуни згаданого УСК-у Східнього Дистрикту, сильно скріплений, такими змагунами, як Бойцун, Іванович, Лапичак і Лютак, дає право проводові Січі та її симпатикам надіятися на виграну.

Певним є одне, що змагання будуть дуже цікаві, на високому рівні, та що можна їх назвати справжнім святом українського футболу метрополії. Співпраця проводів обидвох клюбів (імпреза влаштована спільно, навіть із спільною касою) дає запоруку, що таким самим дружнім буде змаг наших футболістів, бо в'яже їх на еміґрації спільна ціль їх діяльности, та спогади недавніх зустрічей, частіше як співзмагунів, як суперників.

Погода заповідається гарна, хоч може вже й не дуже тепла. Зате сам перебіг гри огріє атмосферу серед симпатиків, які напевно масово облягатимуть наше грище. Отже допобачення на святі українського футболу — „святій війні" в неділю.

В. С.

„БЕРКУТ", УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО м. ВІЛМІНҐТОН.

В минулому літньому сезоні наша молодь сходилася щодня по праці на відбиванку до Іден-Парк.

Щоб продовжувати спортову діяльність і на будуче, вибрано Ініціятивний Комітет, котрий зайнявся підшуканням власної домівки.

Дня 9. вересня 1951 р., о год. 5-ій вечорі відкрито загальні збори (вже у власній домівці).

Присутні були українці міста Вілмінґтону — старі та нові іміґранти. На зборах вибрано управу, та дано назву товариству „Беркут".

Ново-вибрана управа, мимо численних перешкод на шляху до розвитку нашого Товариства, зуміла зорганізувати (при фінансовій допомозі членів улаштування домівки, виряд відбиванковий, пінґ-понґ, та шахи, — в майбутньому передбачено копаний м'яч.

Віримо, що Українське Громадянство м. Вілмінґтон поставиться із повним зрозумінням до розпочатого діла.

П. С., пресовий референт.

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

Ліста ч. 16. (по 2. жовтня)

КАЛІФОРНІЯ:
Овкленд: Юлія Цсато $10.
КОННЕТИКЕТ:
Ню Бритен: Евген Крук $20.
ІЛІНОЙ:
Шікаго: Іван Вагрій $50. По $25: Іван Бардахівський, Василь Музика, Богдан Целехович, М. Петрів і син. По $10: Волод. Андрушко, Степан Апостолюк, Василь Вардиш, д-р Иолод. Бялий, д-р Василь Білецький, Мих. Вурдин, Василь Довгаль, Анна Двулят, Еміліян Дуб, Василь Дуда, Анна Дзюрдзевич, Лев Хома, Е. Й. К., Осип Гаврон, М. Г., Ігнатій Гладчук, Евстахій Ільницький, Роман Яценків, Сенько Ковалів, Олександер Козяр, Теодор Марущак, д-р Ярослав Мельник, Михайло Мудрий, Ярослав Михайлович, Волод. Никорович, Іван Панісяк, Марта Осипенко, Мих. Папушкевич, Софія Пачковська, Мих. Пенцак, Евген Перхач, Юрко Русняк, д-р Степан Самбірський, Евстахій Савицький, Марія Стетанюк, Григ. Шкода, Іванна Шпиталь, Остап Термена, Федір Тимошенко, Ірена Урбан, Теодор Урбан, Петро Василів, Степан Заплотинський, Антін Жулубак. По $5: Іван Дибайло, Петро Дріст, Петро Гула, Іван Гуменний, Ярослав Коссак, Мих. Ляхів, Григорій Рибак, Ірена Шенкірик, Мих. Шкурко. По $3: Іван Харко, Евген Мусій, Савелій Оборковський. По $2: Мих. Гуміняк.
КЕНТОКІ:
Меджестик: Франк Ватраль $11.
МЕРИЛЕНД:
Балтимор: Волод. Стельмах $10.
Берлин: По $10: Богдан Мацук, Василь Мацук.
Фредерик: Юрій Веслій $10.
Гайетсвил: Петро Оришкевич $10.
МАССАЧУЗЕТС:
Бостон: Василь Федоренко $10.
Челсі: Олекса Мельниченко $10.
Мелден: Наталія Білинська $3.
Матапен: По $10: Дмитро Кузь, Микола Давискиба.
Рослиндейл: Петро Мороз $10.
МІШИГЕН:
Дітройт: По $25: Степан Фета, Григорій Філь, Ілько Козак, Микола Наконечний. По $10: Адам Лісікевич, Степанія Лісікевич.
Флинт: Теодор Квасницький $10. Т. Маценко $5.
Гемтремк: 94. відділ УНС-у $250 (на УПА).
Лейк Одеса: По $10: Андрій Кочерган, Юрій Кочерган.
Росл Овк: Тихон Корноухов $10.
НЮ ГЕМШІР:
Менчестер: Павло Гомяк $10.
НЮ ДЖЕРЗІ:
Елизабет: Андрій Мицьо $10.
Гобокен: Василь Горномор $10.
Джеймсбург: Інж. Волод. Сіяк $10.
Джерзі Ситі: По $10: Антін Чир, Іван Федів, Василь і Дарія Гузарі, Степан Леуш, Марія Малик, Михайло Стецура, Осип Зидик. По $5: Анна Груник, Мих. Вітер. По $2: Матрона Ференц, Франк Сенишин. $1: Розалія Загороднича.
Менвил: По $11: Дмитро Федорак, Юрко Ясіновський, Василь Ясіновський, Іван Кепша, Степан Мельничук, Олекса Налагіцький, Мих. Захарко. $10: Андрій Олійник. $1: Олекса [illegible], Андрій Гладій.
Мілвіл: Богдан Літинський $10.
Нюарк: По $10: Петро Чап, д-р М. Дідов, Тимко Гарасим.
Пасейк: Теодор Гелемей $10.
Раритан: По $11: Яків Данилюк, Богдан Лантвіт, Станислав Свіченюк. $1: Мих. Сірман.
Ріджфілд: Максим Стегніцький $10.
Сомервіл: По $11: Іван Довгий, Осип Гречка, Михайло Пегик. $5: Ілько Бородій. $1: Степан Крутий.
Савт Рівер: Святослав Котляр $10.
НЮ ЙОРК:
Асторія: Степан і Олена Лапчак $10.
Амстердам: По $10: Михайло Бартошек, Е. Вішко, Оксана Добрянська, Микола Готман, Борис Губка, Василь Ільницький, Григорій Іванoньків, Ігнатей Кволик, Петро Мажак, Зеновій Науменко, Олекса Пристай.
Оборн: По $10: Матвій Галан, Василь Череавський, Онуфрій Дейнега, Степан Найда, о. Василь Осташ. Збірка на хрестинах у пп. Коиськів $8.
Бронкс: По $10: Лідія Волосянська, Михайло Волосянський.
Бруклин: Михайло Жовнір $5.
Горнел: Михайло й Анастазія Кердиль $10.
Ню Йорк Ситі: По $10: Лаврентій Барицький, Осип Бурачок, Михайло Гонко, Евген Гречило, Петро Дармограй, Ніна Дмитренко, Павло Червоняк, Михайло Качунь, Михайло Клецор, Нестор Криса, Евген Лапчак, Петро Лапчак, Евген Луцький, Ераст Куровицький, Осипа Куровицька, Степан Палалик, Дарія Герасимів, Роман Гарасимів, Евген Мельник. $5: Ілько Майдан.
Скенектеді: В. Предко $10.
Ютика: Іван Сороковський $10.
Йонкерс: По $10: Софія Довганек, Теодор Михаляк.
НОРТ ДАКОТА:
Дрейк: Д-р Богдан Гординський $50.
ОГАЙО:
Акрон: По $10: Степан Москалюк, 68. відділ Провидіння, Михайло Вітик, Олекса Зепко. По $5: Анна Оседчук, Степан Осередчук. $2: Г. Вронкович.
Клівленд: По $10: Волтер Ясевич, Іван Сліпець, Волод. Смігурович, Сергій Терентюк, Ілько Вільшанецький. $5: Андрій Шаповалів.
Лорейн: Степан Зубаль $10. Йосиф Яблонський $5.
ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Алтуна: Лев В. Куник $10.
Бредок: Степан Верко $10.
Ірі: Лев Заліщук $10.
Форд Ситі: Михайло Летчак $2.
Жанет: о. Петро Білонь $10.
Филаделфія: По $10: Іван Антипенко, Самійло В. Савчинський. $5: Анастазія Бучній.
Пітсбург: Григорій Шабатура $10.
Верона: Іван Липецький $10.
Вілкс-Бері: Михайло Гривняк $10.
ВАШИНГТОН:
Кетл Фолс: Данило Мацик $5 вже на 1952 р.

Ліста ч. 17. (по 5. жовтня).

КАЛІФОРНІЯ:
Алемеда: Г. Дороховський $5.
КОЛОРАДО:
Голден: Павло Гобиль $5.
КОННЕТИКЕТ:
Колчестер: Іван і Пріся Витвицькі $20.
Гартфорд: Іван Шостак $10.
ДЕЛЕВЕР:
Вилмінгтон: К. Туранський $5.
ФЛАРИДА:
Ергайл: Йосиф Федасюк $10.
Маямі: о. Теодор Дятелович $10.
ЛУІЗІЯНА:
Кемп Полк: капраль Степан Кушнір $10.
МЕРИЛЕНД:
Балтимор: По $10: Волод. Пересада, Антін Траска.
МАССАЧУЗЕТС:
Сейлем: Іван Шуран $10.
МІШИГЕН:
Дітройт: Д-р Іван Грибик $50. Патра $10.
Гемтремк: По $10: Степан Хомяк, Степан Дерешівський, Д. Гевко.
НЮ ГЕМШІР:
Конкорд: Д-р Богдан Недільський $20.
НЮ ДЖЕРЗІ:
Клифтон: Петро Давидович $10.
Фріголдд: Віктор Омельченко $10.
Джерзі Ситі: Н. Горішний $1.
Менвил: Дмитро Федорців $10.
Нюарк: Іван Гута $10.
Раритан: Мих. Сірман $10.
Сомервіл: Андрій Гладій $11.
НЮ ЙОРК:
Амстердам: По $10: Степан Бибик, Григ. Гайдучок, Іван Гриців, Григ. Ільницький, Василь Кріль, Микола Мaґера, Василь Остапюк, Михайло Романів, Прокіп Семків, А. Шийка.
Асторія: Анна Залевська $1.
Бінгемтон: По $5: Іван Корчинський, Іван Писанчин, Ярослав Сабат, Захарій Жилак.
Бронкс: Іван Данилович $5.
Мідл Вілидж: Ів. Заводовський $10.
Ню Йорк Ситі: По $10: Антін Горішний, Катерина Горішна, Михайло Кравчук, Григорій Лучанко, д-р Мирослав Прокоп, Юлій Ревай, Волод. Сушків, Іван Тимців, Меріон Волф. $5: Павло Боднар. $2: Корнило Лучка.
Огденсбург: Д-р Осип Тимочко $10.
Трой: Лука Дмитерко $10.
Ютика: По $25: 58. відділ УНС-у, Відділ УКК. По $10: Теодор Гринів, Елеонора Гринів, Михайло Гумніцький, Ірена Запаранюк, Волод. Запаранюк.
Вудсайд: Василь Баран $10.
Вотервлит: По $10: Антоніна Спяк, Олекса Спяк. $5: Петро Міллиньвський.
ОГАЙО:
Клівленд: Петро Горин $25.
ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Алентавн: Іван Федорак $10.
Честер: По $10: Микола Бориславський, Волод. Корчинський, інж. Михайло Мінчак, Любомир Микита, Степан Микита, Василь Микита, Микола й Тарас Михалевські, д-р Роман Савицький, Богдан Стельмах, Іван Стельмах.
Форд Ситі: Іван Оресик $5. Моріс Личак $2.
Нориставн: Дмитро Смачило $10.
Филаделфія: Іван і Амалія Рубель $15. По $10: Роман Флюнт, Юрій Гаврилів, Еміліян Яремко, Олена Яремко, Марія Юркевич, Омелян Коморовський, Ірена Козак, Волод. Козак, Анна Папроцька, Роман Папроцький, Ярослав Пенковський, д-р Лев Смішко, д-р Софія Смішко, Нестор Сум, Українська Громада Норт, Роман Вампель, Петро Василишин, Роман Василишин. По $5: Микола Луцький, Волод. Медуха, Себастіян Остpук.
Пітсбург: Іван Фурсів $10.
РОВД АЙЛЕНД:
Потакет: Відділ УКК $25. Петро Пітик $10. Филип Беньковський $6. По $5: Августин Юзвяк, Лев Коник.
Провіденс: Відділ УКК (з пікніку) $25.
Вунсакет: 29. відділ Союзу Українок $25. Сестр. Прсв. Діви Марії $20. Ол. і м. Колісник, В. і М. Липський, Марія Литвинець, Н. і Р. Веццал, Мих. Зарицький. $5: Юрій Гайков.
ВЕРМОНТ:
Ратленд: І. Кінах $25.
ВІРДЖІНІЯ:
Арлінгтон: Ярослав Нижник $10. Марія Нижник $5.

Ліста ч. 18. (по 10. жовтня).

КОННЕТИКЕТ:
Ню Бритен: Бр. св. Петра й Павла $10. Іван Наконечний $5.
ІЛІНОЙ:
Шікаго: Г. Гайдук $25. По $10: Антін Бурддяк, Іван Дубицький, Олекса Дземюк, Вронислав Гайдук, Микола Кулицький, Ілля Семанчук.
МЕРИЛЕНД:
Балтимор: По $10: Матірний Союз Українок—Осередок Балтимор, Михайло Райца, Михайло Серединський, Микола Шандровський.
Кортіс Бей: Ольга Дівнич $10.
МАССАЧУЗЕТС:
Бостон: Ярослав Федик $10. Микола Кича $4.
Еверет: Степан Панчишин $10.
Гавсатонік: По $2: Олександер Біляк, Петро Кекіс, Т. Сірко, С. Стирак.
Джемейка Плейнс: Роман Федорів $10.
Матапан: о. Любомир Мудрий $10.
МІШИГЕН:
Дітройт: По $10: Уляна Ю. Коваль, Степан Сеник.
Гемтремк: Осип Муж $10.
МІНЕСОТА:
Чісголм: Теодор Стельмах $10.
Ст. Пол: По $10: М. Г. Гайдак, д-р Волод. Голіян, В. Турукало. По $5: Неоніля Головко, о. Волод. Смулка, Венжівський, Іван Зіноватий. Волод. Білецький $1.
НЕБРАСКА:
Омага: Степанія Акулов $10.
НЮ ДЖЕРЗІ:
Елизабет: Андрій Смит $25. По $10: Ярослав Яворський, Волод. Яворський.
Джерзі Ситі: Михайло Лободяк $10. Петро Постолюк $2.
Менвил: По $10: Карло Іванило, о. М. Михайлів, Дмитро Федорак (на адм. кошти $1).
Нюарк: По $10: Микола Леванісів, д-р Волод. Комаринський.
Пасейк: Іван Паниця $15.
Перт Амбой: Петро Стахів $10.
Трентон: По $10: Лев Федорович, Степан Шилкевич, Мих. Шинкарчук. $5: Микола Голінко. По $2: Іван Бігун, Станиця АБН, Б. Ковшевич (за брошури).
НЮ ЙОРК:
Асторія: По $10: Григ. Васараб, Йосиф Іванчук, Анна Питак. $5: Д-р М. Шахнович.
Бронкс: По $10: Григорій Бакуменко, Евген Баторфальв, Степан Яловеґа. По $5: Микола Ярко, Катерина Сивуляк. $3: Петро Шатун. $1: Теодор Лехман.
Бруклин: Василь Танасійчук $10.15. По $10: Степан Гутович, Василь Іванчишин, Д. Косович, Іван Манченко, Гнат Марчак, Микола Мороз, Іван Новосівський, Андрій Плескун. $0.25: Юлія Жатковська.
Грейт Нек: Микола Окон $10.
Джемейка: Волод. Щербай $10.
Лонг Айленд Ситі: Кассіян Добрянський $10. Михайло Білик $5.
Ню Йорк Ситі: Петро Задорецький $20. Сильвестер Процьків $15. По $10: Василь Вехір, Іван Хамуляк, Осип Черинвський, Дмитро Чолій, Евген Данилюк, Іван Демків, Микола Гаврилко, Марія Гарасимів, Теодозій Грицьків, Василь Грибик, Роман Гуглевич, Дмитро Крижанівський, Петро Крижанівський, Григ. Мончук, Михайло Остапович, Яків Палій, Степан Петричка, Василь Сабатюк, Тарас Сиробей, Укр. Гуманіт. Обєднання, Микола Василик, Григ. Вовчук, Василь Возняк. По $5: А. Д., Павло Демидас, Михайло Гурин, Розина Івасиків, Йосиф Ярема, Теодор Кудлак, Дарія Кульчицька, Евстахій Кульчицький, Марія Кульчицька, Роман Маринович, Осип Рибачинський. По $3: Михайло Корбач, Іван Легін, Ольга Лисецька. По $2: Теодор Дзядів, Анна Боднар, Волод. Козіцький, Михайло Кубів, Іван Малець, Анна Василь. По $1: Б. Ковальський, С. Любович, Г. Лукавський, Ницак, Я. Саміло, П. Попович, П. Шафаровський.
Озон Парк: Степан Федак $25. Петро Федак $10.
Ричмонд Гіл: Надія Кокольська $10.
Рачестер: Чит. ім. І. Франка із свята Шевченка $37. По $10: Волод. Віловус, Микола Гузоватий, Василь Господар, Михайло Яремчук, Михайло Ярош, Микола Костинюк, Микола Перчик, Галина Полішенко, Іван Шморгун.
Стейплетон: Григ. Геба $10. Василь Венцаль $5.
Йонкерс: Укр.-Амер. Горож. Клюб $25.
ОГАЙО:
Кантон: По $10: Іван Фінковят, Степан Гудз, Василь Содук, Волод. Стригун. $5: Волод. Головатий.
Клівленд: По $10: Микола Ганич, Дмитро Мозіль.
ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Дрексел Гіл: Михайло Нич $10.
Ірі: Михайло Дупай $10.
Филаделфія: Іван і Софія Слонські $20. Іван Одежинський $10.
Вейн: По $10: Антін Возний, Розалія Возна.
РОВД АЙЛЕНД:
Вунсакет: Микола Зарицький $10.
ВАШИНГТОН:
Плимут: Петро Кірничук $10.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК
слати на таку адресу:
Ukrainian Congress Committee of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 8, N. Y.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИСАМИМ СПІВВЛАСНИКАМИ 12-ЦЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО МАЙНА ОРГАНІЗАЦІЇ

ЗА ОДНУ КОМІСІЮ ДЛЯ ВСІХ СПРАВ БЕЗПЕКИ

Вашингтон. — Колишній сенатор Гайрем Бінґгем, голова Ради Провірки Вірности, вийшов з домаганням, щоб створити одну спільну аґенцію для засуджування запідозрених в невірності або таких, що мають щось до діла з ризиком безпеки. Під теперішню пору його організація виконує різні завдання, щоб усунути підривні впливи з урядових бюр, одначе не має юрисдикції над випадками про безпеку. Невірний службовик це такий, який має таке минуле, що викликає сумнів, чи ця людина може вірно служити Злученим Державам. За те „риск безпеки" може представляти вірний урядовець, на якого не можна покластися в кожному випадку, головно там, де йдеться про безпеку країни.

● Газету, видану 7 січня 1803 р. доручила пошта 14 листопада 1951 р. у місті Провіденс, у стейті Ров Айленд. Газету найшли, коли вичищали пивницю будинку, в якому колись була приміщена поштова філія. Там була ще друга газета, Ню Йорк Івнінг Пост, з 13 серпня 1813 р. Її теж доручено адресатові.

● В західно-німецькому парляменті прийшло вчора знову до антисемітських виступів одного з представників нео-націстичної Райхспартії.

● РОЗШУКИ ●

Стефанію і Мирослава КУСТУР з Кобиловолок шукає Місько МУХНИЙ. Голоситись на адресу: Л. Росткович, 2291 Danforth, Hamtramck 12, Mich.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ СВ. АРХ. МИХАЇЛА У ВУНСАКЕТ
—: запрошує на :—
ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК
В НЕДІЛЮ, 25. ЛИСТОПАДА 1951
(Sunday, Nov. 25, 1951)
По співаній Соборній Службі Божій о год. 10-ій буде Панахида за померших парохіян.
Спільний Обід о год. 12-ій, а від год. 3-ої ЗАБАВА
На салі при 540 Blackstone Street.
Церк. Комітет.

УВАГА! — ЕЛИЗАБЕТ І ОКОЛИЦЯ!
БРАТСТВО СВ. АРХ. МИХАЇЛА ВІД. 142 У.Н.СОЮЗУ
—: влаштовує :—
ВЕЛИКИЙ РІЧНИЙ БАЛЬ
В 44. РІЧНИЦЮ СВОГО ІСНУВАННЯ
що відбудеться
В СУБОТУ, 24. ЛИСТОПАДА 1951
В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
214-216 Fulton Street, Elizabeth, N. J.
Орхестра Йосифа Сиґура. Буфет у власному заряді. Початок в год. 7:30 ввечорі. Вступ 75 цнт., податок 15 цнт.
Всі члени братства мають обовязково прибути на баль. Щиро запрошуємо всіх чесних місцевих і околичних громадян.
Комітет.

✝

Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України з глибоким смутком повідомляє членів ООЧСУ та українське громадянство, що дня 16. листопада 1951 р. помер у Филаделфії, Па., по короткій і важкій недузі, засосмотрений Найсвятішими Тайнами,

ФРАНКО КАПІТАН
Генеральний Секретар О.О.Ч.С.У.

Покійний народився 3-го липня 1919 р. в місцевості Передмістя Язловецьке, повіт Бучач, Україна.

В четвер дня 22. листопада 1951 о год. 8:30 рано відправлено Панахиду в похоронному заведенні п. Богдана Коцюбинського, після чого Службу Божу і похорон з Катедри Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії при Френклин вулиці.

Вічна Йому Память!

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
УКР. ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ В НЮАРКУ
—: влаштовує :—
В НЕДІЛЮ, 25. ЛИСТОПАДА 1951, в год. 7. ввечір.
В ЗАЛІ УКР. ЦЕНТРАЛІ В НЮАРКУ при 180 WILLIAM ST.
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
на яке просяться все громадянство Нюарку і околиці численно явитись.
В програмі Свята: промова д-ра Н. Гриняка, виступи місцевих хорів, сольоспіви і деклямації.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ АМСТЕРДАМУ И ОКОЛИЦІ!
Закликаємо Вас взяти участь у
ВЕЛИКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ
за визволення України та проти червоного й білого російського імперіялізмів, що відбудеться
В НЕДІЛЮ, 25. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1951 Р.
в годині 3-тій пополудні в залі Американсько-Литовського Клюбу при вул. Ліберти, в Амстердам, Н. Й.
На маніфестації промовлятимуть українські, американські та литовські представники! Всі на протестаційну маніфестацію! За Самостійну Соборну Українську Державу! За поділ СССР на вільні національні держави! За волю для всіх народів!
Укр. Загально-Громадський Маніфест. Комітет.

УВАГА! УВАГА!
Повідомляємо, що вийшла нова п'єса „УПА В КАРПАТАХ", драма на 5-ть дій П. Савчука. П'єса показує збройну боротьбу УПА в Різдв'яні Дні на рідних землях, яка виставлялась кілька разів ще до виходу з друку й мала гарні успіхи. Ціна 65 центів, або три книжки за два доляри з пересилкою. Книгарням і кольпортерам відповідна знижка. Тираж обмежений, спішіть набути.
Крім цього вийдуть до кінця 1951 року цього автора такі пєси: „Облога замку", мелодрама на 5-ть дій, 8-м картин з часів Хмельниччини — боротьба козацтва проти Польщі. Ціна 50 цнт. Та „Тайга говорить", трагедія на 5-ть дій, ціна 75 центів.
Замовлення слати на всі п'єси на адресу:
SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
або на більшу кількість до:
W. MYCHAJLOWYCZ, 383 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗВІТ

з пожертв, зложених в Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті у Филаделфії за місяць червень 1951 р.

Филаделфія, Па. Український Конґресовий Комітет, п. Дяків зібрав на листи ч. 5655, 5659, 5660 $160.00. Зложили: по $5: Михайло Дяків, Цікало Ірина, Марія Головата, Ніна Горленко, Дмитро Піско, Клим Панюш, Микола Лялюк, Федір Чабан; по $3: Михайло Боровицький, Небесний Василь, Михайло Калита, Святослав Шрамченко, Наболотний Петро, Марія Перан; по $2: Марія Фатуровська, Цікало Марія, Василь Тимчишин, Яків Лужицький, Дмитро Шабля, Михайло Задвірний, Микола Чайковський, Максим Шеґда, Еміль Бондарівський, Іван Добош, Віктор Сосницький, Розалія Андрушко, Іван Гринюк, Марія Герман, Юліян Сухар, Василь Добровольський, Теодозій Галавай, Яків Пачовський, Михайло Кучуга, Іван Городиський, Іван Гричинський, Іван Хитрук, Андрій Демкович, Тодор Мурин, Іван Дармограй, Василь Дармограй, Михайло Викрикач, Симон Майхрович, Петро Яців, Василь Ясінський, Дмитро Фіцяк, Михайло Роман, Василь Рой, Григорій Щербан; по $1: В. Кузмяк, С. Самуляк, М. Кузьмяк, О. Васька, В. Харишин, В. Кливець, Д. Матищак, С. Поперечняк, Л. Мороз, М. Сапіга, К. Микитин, П. Вузань, М. і М. Зінь, М. Дракуш, М. Шуляк, М. Гармаш, І. Дуда, І. Іванішів, І. Дзіндзюра, Ю. Піскар, Я. Курташ, Н. Павлюк, П. Степанів, О. Заяць, В. Баклащук, О. Харичко, І. Боднар, А. Кослина, Р. Магось, А. Тишко, О. Антоник, М. Савицький; по 50 ц.: М. Дацюк.

Український Конґресовий Комітет, Степан Мазурик зібрав на листу ч. 5004 $22. Зложили: по $2.50: Степан Мазурик; по $2: Данило Лимаренко, Мирослав Солтис; по $1: Е. Гудак, В. Туніцький, В. Шевчук, Оранський, І. Буравель, Я. Садовський, Н. Андрійова, Ф. Костенко, В. Сосницький, Ю. Русанівський, В. Трипупенко, І. Кузьменко, С. Мартиненко, Г. Карнаушенко; по 50 ц.: А. Голота, В. Ванах, І. Черняхівська.

Український Конґресовий Комітет, Наталія Гадач зібрала на листу ч. 5005 $15.80. Зложили: по $2: Антипенко; по $1: Ольшанська, Біловус, Н. Гадач, Д. Черкаський, Ф. Медведів, А. Гнатченко, Тимошенко, Щурів, Воскобійник, Ф. Корсунь, Котельницька; по 50 ц.: Парнюк, Самійленко, О. Зенчук, Гарасим, Н. Безбородько; А. Виз 30 ц.

Український Конґресовий Комітет, Іван Норка зібрав на листу ч. 5012 $6.50. Зложили: по $1: Н. Гармаш, І. Норка; по 50 ц.: М. Негеля, В. Славутич, С. Вогославець, І. Лазар, І. Заболотний, Й. Макар, І. Стрілець; решта дрібними.

Український Конґресовий Комітет, Дмитро Василощук зібрав на листу ч. 5587 $7.50 Зложили: по $2: Петро Василащук; по $1: Й. Михайлюк; решта дрібними.

Український Конґресовий Комітет, Теофіль Бак-Бойчук зібрав на листу ч. 5600 $29.50. Зложили: по $5: Евгенія Новаківська; по $3: Ценко; по $2: Ірена Мриц, Михайло Сеньків, П. Білинський, Грималик, Бережницький; по $1: Н. Н., Грабовенська, Фльорчук, Г. Лех, Рубанюк, Я. Качай, В. Паздрій, В. Кузьминич, З. Яримович, В. Сілецький, С. Шумська; по 50 ц.: І. Іваськів.

Український Конґресовий Комітет, Осип Петрович, П. Тарнавський, В. Качоровський зібрали на листу ч. 5026 $68.50. Зложили: по $5: Осип Петрович, Володимир Мельник, Іван Боженко, Петро Тарнавський, Василь Стасюк; по $3: Палько, Михайло Марчівський, Федір Корсунь; по $2: Дейчаківська, О. Ганушевська, О. Коломінська, Василь Дорошенко, Володимир Данилко, Володимир Сарахман, Віктор Царинник, Омелян Чайківський, Лев Тур; по $1: І. Вілецький, В. Мельник, С. Музика, М. Юркевич, Г. Пилипенко, М. Дячко, О. Андрусенко, В. Лисейко, С. Заяць, П. Якушенко, П. Горихата, В. Климковський, О. Деревянко, І. Мацикевич, А. Празник, О. Билинський; по 50 ц.: Г. Маґзір.

Український Конґресовий Комітет, Іван Рибчук зібрав на листу ч. 5020 $31.50. Зложили: по $5: Іван Рибчук, Василь Сенишин, Антон Тоганчин; по $3: Катерина Ґенди; по $2: Іван Шманда, Іван Цьвек; по $1: С. Василів, К. Ткач, М. Костирка, В. Дзядзів, Ф. Гальчук, Д. Ващук, О. Мороз, В. Стадник, І. Кусин; по 50 ц.: Ю. Дацко.

Федір Корсунь $5, П. Кобрин $1, Микола Буденко $5, Петро Мегик $2, Ольга Ковальчук $5, Василь Чередарчук $5, Софія Борковська $10, Е. Кицей $1, І. Тікуль $5, „Самопоміч" на листу ч. 5601 зібрало $2. Зложили: по $1: І. Шимчук, І. Васюта. Марія Максимчук $10. Український Театр під керівництвом Володимира Блавацького, дохід з вистави в Честері „Прийшов Інспектор" $9355. М. Мізак $10, Іван Кедрин-Рудницький $5, Т. Рарак $2, Катерина Кушляк $2, В. Стадник $1, Лука Семчук $3, Іван Петриків $5.71, Леонід і Софія Смішко $10, Захарій Гуков $5, Дмитро Сенюк $1.50, Павло Ольховецький $3, Петро Ясинюк $1.50, Петро Морикін $5, Іван Петрюків $5, В. Януш $2, Теодор Лисенко $5, М. Диміцький $5, Розе Карзонес $2, М. Вановський $1.

Честер, Па. Лесик Голодник $5. С. Давид $1. УНС, відділ 156, Василь Новик зібрав на листу ч. 1997 $32.50. Зложили: $10: УНС від. 156, ім. Т. Шевченка; $3: Франк. Труш; по $2: Василь Новак, Микола Іщук, Осип Дмитришин, Михайло Яцик, Григорій Давич, Петро Януш; по $1: К. Нудіс, І. Пшеничняк, І. Кічуля, Д. Кучера, В. Гнатів, І. Давид, М. Єдинок. М. Дрозд $1, В. Васькевич $1.

Норіставн, Па. Дмитро Смочило $5, Микола Смочило $5.

МекКіс Порт, Па. Іван Петрус $5.

МекКіс Ракс, Па. І. Шульга $1, В. Савінко $2

Иоганставн, Па. Збірка на хрестинах у п-ства П. Бабич $11. Зложили: по $2: Петро Бабич, Антон Шубак; по $1: О. Сакмар, М. Шатинський, І. Олійник, С. Жабінський, Ю. Гудимяк, М. Теслюк, П. Василишин. П. Бабич $1

Пітсбурґ, Па. М. Ольховий $1.

Алентавн, Па. Українська Громада в Алентавн, зібрано на Святі Шевченка, яке відбулося заходами Громади, $27.25 Українська Громада перевела збірку. Зібрано $42.75. Зложили: $3: Микола Мороз; по $2: Ярослав Карпяк, Петро Гентіш, Михайло Іванів, Іван Швець, Іван Гузар, Михайло Путько, Лука Облещук, Іван Вус, Андрій Проц, Осип Проц, Михайло Качмар, Василь Огородник, Андрій Войцікевич, Іван Ядловський, Михайло Юрчак, Микола Тукшин, Микола Боцко, Розалія Веприк, Михайло Баранчак, Іван Процак, Іван Береза, Іван Ганич, Василь Ковалик, Богдан Мороз, Семен Онищенко, Ілія Олексів, Максим Савка, Василь Кацапир, Осип Лепета, Володимир Маланчук, Анна Тарнавська, Марія Тарнавська, Михайло Гук; 75 ц.: І. Кулик; по 50 ц.: Ф. Демчук, М. Романів.

Стювартставн, Па. В. Гецнер $1.

Бетлеєм, Па. УКК, Зібрав Анатоль Вовк $29.50. Зложили: $5: О. і А. Маруненко; по $2: О. Михайлів, І. і А. Вовк; по $1: Г. Балазюк, А. Буряк, К. Вутрин, І. Васильців, Р. Гарас, А. Газин, В. Гонтарик, А. Данилюк, М. Заблоцько, В. Зовик, М. Паврик, В. Саврук, Ю. Химинець, В. Хоростинський, М. Цегельська, Р. Цегельський, В. Чубатий. Осип Василевич $5.

Блен, Па. Н. Прикулин $1.

Марлін, Па. Іван Жеребиньський $5

Иорк, Па. Е. Труш $10.

Істон, Па. Т. Тимошик $1, Евген Горилинський $10, В. Кошований $1, Михайло Колодруб $5.

Нютон Сквер, Па. Олександер Шебякін $5.

Вейн, Па. Василь Калатюк $5, Семен Холисев $8.

Алтуна, Па. Леонід Кунік $10.

Фенікевіл, Па. Українська Громада, зібрав Василь Цекот, $58. Зложили: по $5: Розалія Волошанська, Петро Гундер, Володимир Шевчук, Іван Мандрусяк, Петро Фука, Григорій Велюх; $3: Катерина Зілінська; по $2: Василь Цекат, Андрій Шишак, Михайло Сех, Осип Кібала, Іван Курлюніс, Микола Івасик, Осип Фука, Григорій Турчак, Степан Мельник; по $1: М. Кухта, М. Вучко, П. Місько, М. Сухенький, І. Грисьо; $1.50: Володимир Дикон; 50 ц.: В. Бучковський.

Ню Иорк, Н. Й. І. Смолій $5, Константин Ревутів $5, Анна Антоняк $2, Українська Балетна Школа під керівництвом Валентини Переявлавець, переслав Ю. Гарасим $30. О. Литвиненко $5, М. Гаврилюк $4, Михайло Данилюк $5, Артем Зубенко $5, Остап Куйбіда $10, Д. Пепкий $5.

Бруклин, Н. Й. Дмитро Кулинич $3, Осип Оришкевич $5, І. Луців $10, Антон Житинський $10.

Рачестер, Н. Й. О. Карпів $1, Андрій Хорошилів $2.

Річфілд Спрінґс, Н. Й. М. Сенета $2.

Геркімер, Н. Й. У.К.К. $9.50, Сестрицтво при укр. правосл. церкві $12.50, Укр. Правосл. Церква св. Покрови $18.

Лакавана, Н. Й. Олександер Криницький $10.

Касвіл, Н. Й. Михайло Дацьковський $5.

Лонґ Айленд Ситі, Н. Й. Катерина Берків $5.

Вудсайд, Л. Ай., Н. Й. Укр. Допомоговий Жіночий Клюб, переслала Ц. Барщевська $25.

Амстердам, Н.Й. Тимотей Лаба $5.

Вест Айліп, Н.Й. Пилип Нагай $2.

Олін, Н. Й. А. Лялюк $1, Р. Романків $1.

Асторія, Л. Ай., Н. Й. Укр. Жіноча Громада, пересл. А. Питяк, $15.

Джемейка, Н. Й. Укр. Жіноча Орг. Відд. 18, на листу зібрано $25. Зложили $5: П. Деркач; по $2: М. Ганка, А. Воробець, К. Воробець, М. Олтман, К. Лялька, Ф. Фуртас, Х. Заборський; $3: З. Каги; по $1: М. Самборська, А. Паляничка, Р. Савка.

Донкірк, Н. Й. Григорій Олексій $5.

Еемайра, Н.Й. Петро Гречаник $2. П. Левуш $5.

Джеймсвіл, Н.Й. Трівон Астазов $10.

Скенектеди, Н.Й. Вілям Предко $5.

(Продовження буде)

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, inc.
P. O. Box 1661. Philadelphia 5, Pa

• СХОДИНИ •

Товариство Українських працівників улаштовує в суботу 24. листопада в год. 6. вечора в льокалі Провидіння, 221 Іст 6-та вул., в Ню Йорку Ширші Сходини Членів. На денним порядку організаційні справи.

ПОДЯКА

Цим складаю щиру подяку моєму спонзору з Гудсон Н. Й.

п. Прищляк Михайлові

за те, що він на прохання моїх родичів О. і Ф. Гнойовий підписав для мене афідавіт, завдяки чому я приїхав до вільної землі Вашинґтона.

Нехай Бог нагородить Вас з родиною; добробутом, щастям та здоровлям на многая літа.

ТРОЦЬКО ВОЛОДИМИР
Лаккавана, Ню Йорк.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. Св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 25. листопада, в год. 3:30 попол. Просимо членів прийти на час та заплатити свої місячні вкладки і також довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости до кінця цего місяця. — М. Куба, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 3. листопада 1951 р. помер
АФТАН ПУПЧИК,
довголітний член від. 8 У. Н. Союзу в Yonkers, N. Y.

Покійний походив з села Смерековець, пов. Горлиці. Родився 1886 р., а до Америки приїхав 1901 р. Полишив у смутку жінку Параскевію, сина Петра і дочку учительку Анну.

Похорон відбувся 7-го листопада з погребового заведення на цвинтар Oakland. — В. Й. П.!

В. Мандзій, секр.

Дня 15. жовтня 1951 р. померла по тяжкій недузі у 61. році життя
ЮЛІЯ СПІВАК,
довголітна членица Бр. св. О. Николая, від. 106 У. Н. Союзу в Шикаґо, Ілл.

Покійна полишила в глибокому смутку мужа Гаврила та 4 дочки, Анну, Євку, Франку і Катерину, які всі є членами УНС.

Похорон відбувся 18. жовтня з погребового заведення до церкви св. О. Николая, а відтак на укр. катол. цвинтар св. О. Николая. В похороні взяли участь члени відділу, родина, кревні та знайомі. — В. Й. П.!

Г. Дацьків, секр.

Дня 17. жовтня 1951 р. помер у 81. році життя
ПАВЛО КОРИНЬОВСЬКИЙ,
член Бр. св. Стефана, від. 221 У. Н. Союзу в Шікаґо, Ілл.

Покійний походив зі села Заздрість, пов. Теребовля, Україна. Полишив у смутку чотири дочки Антонину, Ольгу, Фільку і Анну.

Похорон відбувся 20. жовтня, з гр.-катол. церкви св. Николая при участи родини, членів від. 221 і приятелів, на укр. цвинтар св. Николая. — В. Й. П.!

Т. Шпікула, секр.

Дня 4. жовтня 1951 р. помер член Тов. Любов, від. 262 У. Н. Союзу
ЄФРЕМ МАТИЧАК.

Покійний був родом з Лемківщини. Полишив у смутку жінку Марію і 5 дітей: 1 сина і 4 дочки, а також 4 внуки та брата і сестру.

Похорон відбувся 7. жовтня з погребового заведення до укр. катол. церкви і на укр. катол. цвинтар св. Ап. Петра й Павла. — В. Й. П.!

С. Придун, секр.

• Бельгійський парлямент ухвалив більшістю 101 голосу проти 91 і при трьох здержаних заяву довіря урядові в загальній політиці.

ТАРЗАН, ч. 2722. Таємнича місія

Вибравши потрібні речі, Д'Арнот залишив решту харчів Н'Гомі й Бонгові. Негри з клунками поспішно втекли з забороненої місцевости.

„Ось так воно буває" — зауважав Ларсон, коли Н'Гома щез на стежці. — „То ми, — сказав сухо — „перейдемо шлях швидше без них".

Оглянувшись востаннє кругом, Д'Арнот був готовий іти за своїми товаришами до старовинної підземної стежки.